

PROFESSORSINSTALLATION 2009

GÖTEBORGS UNIVERSITET

PROFESSORSINSTALLATION 2009

Denna skrift är utgiven av Göteborgs universitet i samband med professorsinstallationen i Konserthuset den 15 maj 2009.

PROJEKTLEDARE: Marie Lowrie

TRYCK: Geson Hylte tryck AB

GRAFISK FORM: Anders Eurén

FOTOGRAF: Johan Wingborg, Göran Olofsson, Mats Udde Jonsson, Christian Ref, Stefan Ideberg, Debora Elgeholm, Håkan Berg, Michael Grunow.

ISBN 978-91-7360-357-7

Innehåll

FÖRORD	7
PROGRAM	8–11
PRESENTATION AV PROFESSORERNA	
SAHLGRENSKA AKADEMIN	12
<i>Blomgren, Klas</i>	
<i>Davidsson, Pia</i>	
<i>Eriksson, Bengt I.</i>	
<i>Gustafsson, Claes</i>	
<i>Hagberg, Lars</i>	
<i>Hedlund, Rune</i>	
<i>Holgersson, Suchitra</i>	
<i>Håkansson, Jan</i>	
<i>Jeppsson, Anders</i>	
<i>Kjellgren, Karin</i>	
<i>Lannering, Birgitta</i>	
<i>Lindblad, Ulf</i>	
<i>Lingström, Peter</i>	
<i>Martinsson, Tommy</i>	
<i>Telemo, Esbjörn</i>	
<i>Teneberg, Susann</i>	
<i>Tobin, Gunnar</i>	
<i>Öhlén, Joakim</i>	
Installationstal Gunnar Tobin	19
HUMANISTISKA FAKULTETEN	21
<i>Leffler, Yvonne</i>	
<i>Sigurdson, Ola</i>	
<i>Söhrman, Ingmar</i>	
Installationstal Ola Sigurdson	23
KONSTNÄRLIGA FAKULTETEN	26
<i>Andersson, Sven</i>	
<i>Antonsson, Lotta</i>	
<i>Bartov, Mira</i>	
<i>Ekdahl, Annika</i>	
<i>von Hausswolff, Annika</i>	
<i>Hødnebo, Tone</i>	
<i>Lindseth, Anders</i>	
<i>Välismaa, Pasi</i>	
Installationstal Anders Lindseth	30

HANDELSHÖGSKOLAN	32
<i>Beyer, Claes</i>	
<i>Ekström, Karin M</i>	
<i>Holmén, Martin</i>	
<i>Larsson, Håkan</i>	
<i>Martinsson, Peter</i>	
<i>Mossberg, Lena</i>	
<i>Ohlsson, Östen</i>	
Installationstal <i>Lena Mossberg</i>	36
SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN	38
<i>Allwood, Carl Martin</i>	
<i>Eliasson, Jan</i>	
<i>Falkemark, Gunnar</i>	
<i>Halleröd, Björn</i>	
<i>Jönsson, Martin</i>	
<i>Thörn, Håkan</i>	
Installationstal <i>Jan Eliasson</i>	41
UTBILDNINGSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN	43
<i>Johansson, Eva</i>	
<i>Åberg-Bengtsson, Lisbeth</i>	
<i>Öhrn, Elisabet</i>	
Installationstal <i>Eva Johansson</i>	45
IT-FAKULTETEN	48
<i>Lindgren, Rikard</i>	
Installationstal <i>Rikard Lindgren</i>	49
NATURVETENSKAPLIGA FAKULTETEN	51
<i>Davidsson, Öjvind</i>	
<i>Harland, Rex</i>	
<i>Hellingwerf, Rob</i>	
<i>Olsson, Roger</i>	
<i>Pavia, Henrik</i>	
<i>Starnberg, Hans</i>	
<i>Åkerman, Johan</i>	
Installationstal <i>Johan Åkerman</i>	54
STUDENTUPPVAKTNING	56
SUMMARY	58–62
MAT & MUSIK	63–64
AKADEMISKA HÖGTIDER	65
ÖVERSIKT STORA SALEN	66

Välkommen till professorsinstallationen

Våren är en underbar tid. Det grönskar och blommor och det är lätt att se framtiden an med tillförsikt. Ja, det är mycket positivt som hör våren till. Som till exempel att vi på Göteborgs universitet installerar nya professorer.

Förnyelse är viktigt för alla organisationer – inte minst för universiteten där kreativitet och nytänkande är grundbultar. Och nya professorer står för förnyelse, även om många av er arbetat inom Göteborgs universitet länge. Jag hoppas att ni kommer att se nya möjligheter där andra inte gör det. Men samtidigt hoppas jag att ni inte ser de gränser som organisationen inom universitets- och högskolevärlden skapar. Vi behöver samarbeta över institutionsgränser, fakultetsgränser och de gränser som finns mellan olika universitet och högskolor. Jag är övertygad om att mycket ny kunskap uppstår i mötet mellan olika discipliner och säkert också mellan olika kulturer.

Förändringens vindar blåser sedan länge genom vår sektor. Konkurrens om forskningsmedel och studenter är sannolikt här för att stanna. Exakt hur framtiden kommer att te sig är förstås omöjligt att sia om. Men att konkurrens och förändring kommer att följa er under karriären kan ni utgå från.

I tider av stark förändring är det viktigt att vårda den akademiska traditionen och värdegrunden, som för övrigt denna installation är en del av. Universitetet är en obunden institution i hjärtat av samhället. Det innebär att vi fyller vår roll bäst genom att bedriva forskning och utbildning obunden av politiska och ekonomiska intressen och att vårt handlande präglas av ett kritiskt förhållningssätt.

I måldokumentet Göteborgs universitet 2010 finns en passus som jag tycker beskriver detta väldigt väl. Den lyder: ”Ett ständigt *varför* är det viktigaste tankeinstrumentet”.

Vårt arbete måste vila på höga etiska och moraliska principer. Det är det som gör oss unika. Det är det som gör att vi har ett mycket högt förtroende i samhället. Det är det som gör att makthavarna tycker det är värt att satsa på oss.

Det måste vi slå vakt om.

Hjärtligt välkomna till Göteborgs universitets professorsinstallation 2009.

Pam Fredman

REKTOR

Program

Akademisk procession

Trumpet Tune.....H.Purcell

Hälsningsanförande

Rektor, professor Pam Fredman

I'm old fashioned.....J. Mercer/J. Kern

SAHLGRENKA AKADEMIN

Installandi

Blomgren, Klas

Davidsson, Pia, Abs

Eriksson, Bengt

Gustafsson, Claes

Hagberg, Lars

Hedlund, Rune

Holgersson, Suchitra

Håkansson, Jan

Jeppsson, Anders

Kjellgren, Karin

Lannering, Birgitta

Lindblad, Ulf

Lingström, Peter

Martinsson, Tommy

Telemo, Esbjörn, Abs

Teneberg, Susann

Tobin, Gunnar

Öhlén, Joakim

Installationstal: professor Gunnar Tobin

Il Mondo Era Vuoto.....A. Guettel

HUMANISTISKA FAKULTETEN

Installandi

Leffler, Yvonne, *abs* Söhrman, Ingmar
Sigurdson, Ola
Installationstal: professor Ola Sigurdson

Ta mig, håll mig.....Löwenhielm/G. Riedel

KONSTNÄRLIGA FAKULTETEN

Installandi

Andersson, Sven von Hausswolff, Annika
Antonsson, Lotta Hødnebø, Tone, *abs*
Bartov, Mira Lindseth, Anders
Ekdahl, Annika Välimaa, Pasi, *abs*

Installationstal: professor Anders Lindseth

Program

HANDELSHÖGSKOLAN

Installandi

Beyer, Claes

Martinsson, Peter

Ekström, Karin M.

Mossberg, Lena

Holmén, Martin

Ohlsson, Östen

Larsson, Håkan

Installationstal: professor Lena Mossberg

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Installandi

Allwood, Carl Martin

Halleröd, Björn, abs

Eliasson, Jan

Jönsson, Martin

Falkemark, Gunnar

Thörn, Håkan

Installationstal: professor Jan Eliasson

Så skimrande var aldrig havet.....E. Taube

Delilah.....L. Reed/B. Mason

UTBILDNINGSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Installandi

Johansson, Eva

Åberg-Bengtsson, Lisbeth, abs

Öhrn, Elisabet, abs

Installationstal: professor Eva Johansson

IT-FAKULTETEN

Installandi

Lindgren, Rikard

Installationstal: professor Rikard Lindgren

NATURVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Installandi

Davidsson, Öjvind, *abs*

Harland, Rex, *abs*

Hellingwerf, Rob

Olsson, Roger, *abs*

Pavia, Henrik

Starnberg, Hans

Åkerman, Johan

Installationstal: professor Johan Åkerman

Studentuppvaktning

Göteborgs universitets studentkårers vice ordförande

Fabian Lundgren

Körsång av Stella Academica

Bye, Bye, Blackbird

Moonlight in Vermont

I Got Rhythm

Latin Medley: Corcovado // Sway

Akademisk procession

Utgångsmarsch.....J.Utbult

Sahlgrenska akademin är den hälsovetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet. Här finns ungefär 6 500 studenter och 900 doktorander. Antalet anställda är 1 400, varav 850 är forskare och/eller lärare.

Akademien har sex institutioner inom områdena medicin, odontologi och vårdvetenskap. Att dessa institutioner är samlade i en akademi möjliggör ett effektivt samarbete över kunskapsgränserna.

Flera av de 18 utbildningsprogrammen hör till de mest populära i landet.

Akademins forskning är inom många områden av hög internationell klass. Det gäller till exempel inom odontologi, hjärta-kärl, biomaterial, vaccin, diabetes, fetma, epidemiologi, könshormoner, vårdvetenskap, neurovetenskap och barns hälsa.

Sahlgrenska akademien samarbetar nära med Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Flera av akademins institutioner finns på sjukhuset.

KLAS BLOMGREN

Födelseår: 1963

Avhandlingstitel: *Calpains and calpastatin in the CNS—Basic studies and effects of hypoxia-ischemia and glucocorticoids*

Klas Blomgren är född i Göteborg och har avlagt läkarexamen vid Göteborgs universitet och specialistexamen i barn- och ungdomsmedicin vid Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus i Göteborg. Han disputerade 1994 vid Göteborgs universitet och blev docent i fysiologi 2002. Han är från 1 december 2008 förordnad till adjungerad professor i pediatrik vid Sahlgrenska akademien.

PIA DAVIDSSON

Födelseår: 1962

Avhandlingstitel: *Glycoconjugates in human meningiomas—the search for tissue and circulating tumor markers using ligand binding techniques*

Pia Davidsson är född i Göteborg och avlade 1984 grundexamen i biokemi vid Göteborgs universitet. Hon doktorerade 1989 vid institutionen för klinisk neurovetenskap, blev docent 1998 och fick en forskarassistent-tjänst för studier av hjärnspecifika proteiner med syfte att öka kunskapen om synaptiska/regenerativa mekanismer vid neurodegenerativa sjukdomar. Från och med 2003 har hon en anställning på AstraZeneca för att utveckla biologiska läkemedel inom kardiovaskulära sjukdomar. Hon är från 28 april 2008 förordnad till adjungerad professor i proteinkemi med kardiovaskulär inriktning vid Sahlgrenska akademien.

BENGT I. ERIKSSON

Födelseår: 1946

Avhandlingstitel: *Thromboembolism after total hip replacement. Relationship to the fibrinolytic system*

Bengt I Eriksson är född i Göteborg och avlade läkarexamen 1972. Han blev specialistläkare i ortopedi 1978 och disputerade 1991 vid Göteborgs universitet. Han avlade doktorexamen i medicinsk vetenskap 1996 och blev docent i ortopedi samma år. Han har tjänstgjort vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset sedan 1975 och har nu en överläkartjänst på Ortopeden SU/Mölndal. Hans viktigaste forskningsområden är prevention av och orsaksmechanismer bakom tromboemboliska komplikationer i samband med ortopedkirurgi, behandling och rehabilitering efter led- och mjukdelsskador i nedre extremiteten. Är medlem i ett flertal vetenskapliga kommittéer för studier av trombosprevention. Han är från 1 februari 2008 förordnad till adjungerad professor i ortopedi vid Sahlgrenska akademien.

CLAES M. GUSTAFSSON

Födelseår: 1966

Avhandlingstitel: *Molecular mechanisms of DNA replication in Herpes simplex type 1*

Claes M. Gustafsson är född i Borås och har avlagt läkarexamen vid Göteborgs universitet. Han disputerade 1995 på en avhandling rörande mekanismerna för DNA replikation hos Herpes Simplex virus. 1995–1997 var han gästforskare vid Stanford University och studerade där reglerad gentranskription i högre celler. Efter hemkomsten till Sverige, flyttade han till Karolinska Institutet där han verkade till och med 2008. Han har bland annat erhållit Anders Jahres pris för yngre forskare och Göran Gustafssonpriset i kemi. Sedan 2008 är han ledamot av Kungliga Vetenskapsakademien. Han är från 1 januari 2009 förordnad till professor i medicinsk kemi vid Sahlgrenska akademien.

LARS HAGBERG

Födelseår: 1951

Avhandlingstitel: *Experimental urinary tract infection in mice*

Lars Hagberg är född i Uppsala och har avlagt läkarexamen vid Göteborgs universitet. Han disputerade 1984 år sedan 1985 specialist i infektionssjukdomar vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Han är från 1 april 2008 förordnad till professor i infektionsmedicin vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är förenad med befattning som överläkare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

RUNE HEDLUND

Födelseår: 1951

Avhandlingstitel: *Incidence and cause of femur fractures*

Rune Hedlund är född i Skellefteå och utbildade sig till läkare vid Karolinska Institutet. Han blev specialist i ortopedi 1982 och disputerade 1985 vid Karolinska Institutet. 1987–1988 bedrev han studier inom osteoporosområdet vid Creighton University, Omaha, Nebraska, USA. Han är kliniskt verksam och forskar inom ryggkirurgi som sektionschef på Huddinge Sjukhus, är verksamhetschef på Universitetssjukhuset, Linköping, och för närvarande teamchef på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Han blev adjungerad professor vid Karolinska Institutet 2007. Han är från 1 september 2008 förordnad till adjungerad professor i ortopedi vid Sahlgrenska akademien.

SUCHITRA HOLGERSSON

Födelseår: 1961

Avhandlingstitel: *Evaluation, characterization and clinical consequences of humoral alloimmunity in patients undergoing allogeneic organ transplantation*

Suchitra Holgersson är född i Mumbai (Bombay), Indien, och har avlagt mastersexamen vid University of Mumbai. Hon disputerade 1991 vid Karolinska Institutet och blev docent i experimentell immunologi 1991. Hon är från 1 september 2008 förordnad till professor i transplantationsbiologi vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är förenad med befattning som forskare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

JAN HÅKANSSON

Födelseår: 1945

Avhandlingstitel: *Dental care habits, dental health and dental status among 2–60 year old individuals in Sweden*

Jan Håkansson är född i Kalmar och avlade sin tandläkarexamen och specialistexamen i parodontologi i Malmö. Han disputerade vid Lunds universitet 1978 och blev docent i parodontologi 1981. Sedan 1987 är han övertandläkare vid före detta Riksförsäkringsverket, nuvarande Försäkringskassans huvudkontor i Stockholm. Han har undervisat och bedrivit forskning tillsammans med kollegor från Lunds universitet, Malmö högskola och Karolinska Institutet. Han är från 15 november 2008 förordnad till adjungerad professor i försäkringsmedicin med inriktning mot odontologi vid Sahlgrenska akademien.

ANDERS JEPSSON

Födelseår: 1960

Avhandlingstitel: *Renal function in cardiac surgery: Clinical studies with vasodilating agents*

Anders Jeppsson är född i Göteborg och tog läkarexamen vid Linköpings universitet 1989. Han tog specialistexamen i thoraxkirurgi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset 1997 och var samma år research fellow vid Mayo Clinic, Rochester, USA. Han disputerade vid Göteborgs universitet 1998 och blev docent i thoraxkirurgi 2002. Han är från 1 april 2008 förordnad till professor i thoraxkirurgi vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är förenad med en befattning som överläkare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

KARIN KJELLGREN

Födelseår: 1950

Avhandlingstitel: *Antihypertensive medication in clinical practice. Aspects of patient adherence to treatment*

Karin Kjellgren är född i Borås och disputerade 1998 vid Linköpings universitet i klinisk farmakologi. Hennes forskning omfattar följsamhet till behandling, kommunikation och pedagogik i vård och vårdutbildning. Under åren 2002–2008 var hon vicedekanus för grundutbildningen vid Sahlgrenska akademien. Hon blev docent 2005 och är från 9 december 2008 förordnad till professor i omvårdnad vid Sahlgrenska akademien.

BIRGITTA LANNERING

Födelseår: 1948

Avhandlingstitel: *Brain tumors in children, a population based study on incidence, survival and late effects*

Birgitta Lannering är född i Uppsala och har avlagt läkar- och specialistexamen vid Göteborgs universitet. Hon disputerade 1989 och blev docent i pediatrik 2001. Hon är överläkare och klinisk forskare vid Barncancercentrum, Drottning Silvias Barn- och ungdomssjukhus. Hon är förordnad från 1 juni 2008 till professor i klinisk barnonkologi vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är förenad med befattning som överläkare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

ULF LINDBLAD

Födelseår: 1950

Avhandlingstitel: *The prognosis of hypertension. The Skaraborg hypertension project*

Ulf Lindblad är född i Skövde och avlade läkarexamen vid Göteborgs universitet 1975 och specialistexamen i allmänmedicin 1982. Han disputerade 1993 vid Lunds universitet och var postdoktor vid University of California, San Diego (UCSD) 1995–1996. Han blev docent i allmänmedicin vid Lunds universitet 2001 och professor 2005. Han är från 1 december 2008 förordnad till professor i allmänmedicin vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är kombinerad med en befattning som distriktsläkare vid Kungshöjds vårdcentral i Göteborg.

PETER LINGSTRÖM

Födelseår: 1960

Avhandlingstitel: *On the cariogenic potential of starch*

Peter Lingström är född i Karlskrona och avlade tandläkarexamen vid Lunds universitet 1986. Han disputerade 1993 vid Göteborgs universitet och var 1995–1996 postdoktor vid Forsyth Dental Center i Boston, USA. Han blev docent 2003 i kariologi vid Göteborgs universitet. Han är från 1 maj 2008 förordnad till professor i kariologi vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är förenad med befattning som övertandläkare vid Folk tandvården, Västra Götaland.

TOMMY MARTINSSON

Födelseår: 1956

Avhandlingstitel: *Gene amplification in mouse tumor cells*

Tommy Martinsson är född i Jönköping och avlade biologexamen vid Göteborgs universitet 1981. Han disputerade 1987 och var postdoktor 1987–1988 vid Deutsches Krebsforschungszentrum, Heidelberg, Tyskland. Han blev docent i genetik vid Göteborgs universitet 1993 och var sjukhusgenetiker vid Enheten för klinisk genetik, Sahlgrenska Universitetssjukhuset 1989 och från 1997 chefsgenetiker. Han innehade en högre cancerforskartjänst från Cancerfonden 2002–2008. Han är från 1 oktober 2008 förordnad till professor i cancergenetik vid Sahlgrenska akademien. Anställningen är förenad med befattning som förste sjukhusgenetiker vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

ESBJÖRN TELEMO

Födelseår: 1953

Avhandlingstitel: *Intestinal macromolecular transmission and some immunological implications*

Esbjörn Telemo är född i Halmstad och studerade kemi och biologi vid Lunds universitet. Han disputerade 1986 och var 1986–1990 postdoktor och forskarassistent vid Department of Veterinary Medicine, University of Bristol, Storbritannien. Därefter flyttade han hem till Sverige och fortsatte sin forskar- och lärargärning vid avdelningen för klinisk immunologi och sedermera vid avdelningen för reumatologi och inflammationsforskning vid Göteborgs universitet. Han är från 1 april 2008 förordnad till professor i klinisk immunologi vid Sahlgrenska akademien.

SUSANN TENEBERG

Födelseår: 1955

Avhandlingstitel: *On the recognition of glycosphingolipids by carbohydrate-binding proteins*

Susann Teneberg är född i Stockholm och har avlagt läkarexamen vid Göteborgs universitet. Hon disputerade 1996 vid Göteborgs universitet och blev docent i medicinsk och fysiologisk kemi 2002. Hon är från 1 mars 2008 förordnad till professor i medicinsk kemi och cellbiologi, särskilt glykobiologi vid Sahlgrenska akademien.

GUNNAR TOBIN

Födelseår: 1954

Avhandlingstitel: *Neuropeptides and atropine-resistant parasympathetic responses in salivary glands*

Gunnar Tobin är född i Lysekil och avlade tandläkarexamen vid Lunds universitet 1985. Han disputerade 1991 vid Lunds universitet och blev docent i farmakologi 1994. 2002–2003 var han visiting fellow vid Fitzwilliam College, Cambridge University. Han är från 1 september 2008 förordnad till professor i farmakologi vid Sahlgrenska akademien.

JOAKIM ÖHLÉN

Födelseår: 1958

Avhandlingstitel: *Att vara i en fristad: Berättelser om lindrat lidande inom palliativ vård*

Joakim Öhlén är född i Falun 1958 och legitimerad sjuksköterska. Han disputerade 2000 i vårdpedagogik vid Göteborgs universitet. Åren 2003–2005 arbetade han som postdoktor vid Karolinska Institutet och University of British Columbia, Vancouver. Han blev 2006 docent i omvårdnad vid Sahlgrenska akademien. Han är från 9 december 2008 förordnad till professor i omvårdnad vid Sahlgrenska akademien.

Installationstal av Gunnar Tobin, professor i farmakologi
vid Sahlgrenska akademien

Hur genereras ny kunskap bäst?

I universitetets uppgifter ingår att bedriva undervisning och forskning. Forskningen hamnar ofta i fokus men undervisningsuppdraget utgör grunden för universitetens existens. Emellertid är undervisnings- och forskningsuppdragen tätt sammankopplade. I högskolelagens tredje paragraf sägs att verksamheten vid universitet och högskolor skall bedrivas så att ett nära samband upprätthålls mellan forskning och utbildning, och så att vetenskapens trovärdighet och god forskningssed värnas.

Vid Sahlgrenska akademien är forskningen i hög grad finansierad av externa bidragsgivare. En anledning är att det är relativt lätt att identifiera praktiska implikationer av forskningsresultat. Forskning med relevans för praktikens frågor såsom sjukdom och hälsa, ekonomiska förhållanden, hälsorisker, tekniska innovationer och entreprenörskap drivs idag parallellt inom många olika vetenskapliga universitetsdiscipliner. Att arbeta över gränser är således en egenskap som kanske är viktigare för dagens lärare och forskare vid universitet än vad det varit historiskt. Eller kanske snarare att den nya inriktningen mera liknar en gången universitetssituation där en medicinsk professor kunde ägna sig åt botanik.

Forskningens praktiska nytta – det vill säga svaret på frågan ”vad är värt att veta” är en gammal tvistefråga och löper som en röd tråd genom universitetets och högskolors utveckling. Även om en av universitetens uppgifter är att slå vakt om det förutsättningslösa kunskapssökandet, så måste synpunkter från det omgivande samhället beaktas. Idag är en stor del av forskningen beställningsuppdrag för att föra fram en redan uttänkt princip eller bekräfta något man anser sig veta. Fri forskning, det vill säga att helt fritt och självständigt ifrågasätta det etablerade, bryta mot existerande föreställningar, att undersöka udda teorier och att vara fri gentemot makthavare och intressegrupper tenderar att bli ovanligare. Nyttواسpekten blir alltmer dominerande. Men vet man alltid eller någonsin betydelsen av grundvetenskapliga upptäckter? Visste

Gunnar Tobin

Alexander Flemming betydelsen av den förhindrade bakterieväxten? Visste Arvid Carlsson när upptäckten av dopaminets roll i hjärnan gjordes att detta skulle innebära grunden för viktiga läkemedelsbehandlingar?

En annan utmaning som möter varje universitetslärare och inte bara en nyinstallerad professor är att fullgöra vad som kallas för tredje uppgiften, det vill säga att föra ut kunskap och forskningsrön till omgivande samhälle. Samhällets inflytande på universitet och högskola är otvetydigt. Men hur är forskningens påverkan på samhället? Grunden för påverkan går hand i hand med trovärdighet. Opinionsmätningar har genom åren alltid visat på en stor tilltro vad gäller allmänhetens förtroende för forskningen, men under senare år finns en vikande trend. En grund för trovärdighet är sannolikt att forskningen uppfattas som fri och ifrågasättande, men också tillförlitlig – fri från alltför hög grad av styrning från såväl privata som statliga intressen, och givetvis fri från misstankar om forskningsfusk.

Vid sektionen för farmakologi vid Sahlgrenska akademien, där jag varit verksam i snart 20 år, finns en lång och extremt framgångsrik tradition av att förena grundvetenskap, i detta fall i form av neurovetenskap, och tillämpad forskning, i form av läkemedelsutveckling. I dag har vi till och med ett modeord för det – translationell forskning. Professor Arvid Carlssons forskning, som bland annat resulterade i upptäckten av kemisk transmission i hjärnan, dopaminets betydelse för normal motorik och som stimulerade utvecklingen av läkemedel mot Parkinsons sjukdom och psykoser, är givetvis ouppnåeligt för de flesta av oss, men hans önskan att utforska och vinna kunskap och att delge det omgivande samhället tjänar icke desto mindre som något för varje forskare att sträva mot.

Någon har sagt att "Bildningens rötter är bittra men frukten är välsmakande". Jag håller inte med. Varenda dag vid universitetet har jag upplevt som ett privilegium, aldrig bittra. Inte ens de dagar som sannolikt borde hänföras till bildningens rötter. Om det nu är frukten som återstår, verkar det mycket hoppgivande.

Med detta tackar jag för det förtroende som Göteborgs universitet visar mig. Ett förtroende som jag ska försöka motsvara genom att arbeta för att stärka universitetets position som ledande lärosäte, söka och sprida ny kunskap, värna forskningens frihet samt verka i andan av forskningens och utbildningens odelbara samhörighet. Men att alltid ifrågasätta det etablerade.

Humanistiska fakulteten har sex institutioner. Nationella sekretariatet för genusforskning är också placerat här. Vid fakulteten läser drygt 4 700 helårsstudenter bland annat ett tjugotal språk, religion, historia, arkeologi, filosofi, idéhistoria, konst, film och musik. Fakulteten erbjuder drygt 30 kurser i en mängd olika ämnen samt tre program: Teologiskt program, Religionsvetenskapligt program samt Språkteknologiprogrammet. Fakulteten samverkar också med lärarutbildningen och ekonomiprogrammet med inriktning på främmande språk.

Här pågår även forskning inom en mängd områden: Förutom språkteknologi, som är ett prioriterat område vid Göteborgs universitet, finns här också bland annat en västsvensk forskarskola i kulturstudier och forskning inom etik- och värderingsfrågor samt genus.

Språkbanken är en viktig resurs vid fakulteten. Det är en nationell referensdatabas med textsamlingar och lexikon. Språkbanken är engagerad i flera lexikografiska och lexikologiska projekt, exempelvis *Nationalencyklopedins ordbok* och *Svenska Akademiens ordlista*.

YVONNE LEFFLER

Födelseår: 1959

Avhandlingstitel: *I skräckens lustgård. Skräckromantik i svenska 1800-talsromaner*

Yvonne Leffler är född i Helsingborg och avlade gymnasieläroexamen vid Karlstads universitet 1982. Hon disputerade 1991 i litteraturvetenskap vid Göteborgs universitet och blev docent vid Karlstads universitet 1999. Hon är från 1 april 2008 förordnad till professor i litteraturvetenskap vid Humanistiska fakulteten.

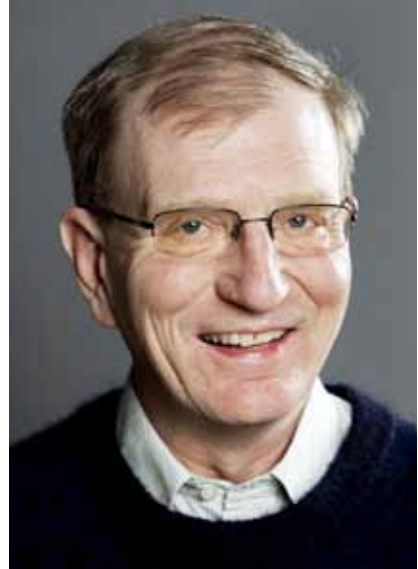

OLA SIGURDSON

Födelseår: 1966

Avhandlingstitel: *Karl Barth som den andre: En studie i den svenska teologins Barth-reception*

Ola Sigurdson är född i Dalstorp och blev 1988 docent i systematisk teologi vid Lunds universitet. Han har arbetat som lektor vid Teologiska Högskolan, Stockholm och varit profutura-forskare vid SCAS, i Uppsala, samt Cambridge University innan han 2003 anställdes som lärare vid Göteborgs universitet. Han är även verksam som kulturskribent. Han är från 1 april 2008 förordnad till professor i tros- och livsåskådningsvetenskap vid Humanistiska fakulteten.

INGMAR SÖHRMAN

Födelseår: 1950

Avhandlingstitel: *Las construcciones condicionales en castellano contemporáneo*

Ingmar Söhrman är född i Töreboda och uppvuxen i Kungshamn. Han avlade doktorsexamen i romanska språk vid Uppsala universitet 1991 och var då lektor i svenska vid universitetet i Alcalá i Spanien. 1993 blev han docent i romanska språk, särskilt spanska, vid Umeå universitet där han verkade som universitetslektor. 1998 kom han till Göteborgs universitet. Han är från 1 juli 2008 förordnad till professor i spanska vid Humanistiska fakulteten.

Installationstal av Ola Sigurdson, professor i tros- och livsåskådningsvetenskap vid Humanistiska fakulteten

Teologi som förundran

Det är med viss förundran jag befinner mig här. Inte bara vid den här professorsinstallationen utan vid Göteborgs universitet och universitetet i allmänhet. Min plan åren efter gymnasiet var helt enkelt att bli litet allmänbildad i först filosofi och litteraturvetenskap och sedan teologi innan jag slog mig på vad jag trodde skulle bli min huvudsakliga sysselsättning inom antingen ekonomi eller journalistik. Man kan säga att jag ramlat in i forskarvärlden av pur nyfikenhet: från grundstudierna i Göteborg och Örebro över doktorsexamen i systematisk teologi vid Lunds universitet och vidare till diverse lektors- och forskartjänster i Stockholm, Uppsala, Lund och Cambridge.

Jag kommer från en släkt som för det mesta varit bättre på att sälja bilar, tillverka jeans eller något liknande än akademiska studier. Att jag själv skulle ha talang för att läsa och skriva böcker, prata och dricka kaffe – alltså de sedvanliga akademiska aktiviteterna inom humaniora och teologi – var således inget som var självklart. Vid förberedelserna till ett samtalsprogram i TV jag var med i under våren frågade programledaren den professionella pokerspelaren hur hon kände det när hon faktiskt insåg att hon kunde livnära sig på poker. Själv satt jag och undrade varför han inte riktade samma fråga till mig, nämligen vad jag kände när jag insåg att jag faktiskt kunde livnära mig vid universitetet. Svaret hade blivit förundran, förundran över att nyfikenheten kunde räcka så långt att den blev till ett yrke.

All kunskap börjar med förundran konstaterar både Platon och Aristoteles och en rad filosofer och teologer i deras efterföljd. Vad som kanske är mindre bekant är att den mesta humanistiska och teologiska forskning också mynnar ut i förundran. En förundran över komplexiteten hos tillvaron i stort men också hos det vi valt som forskningsobjekt. När jag har satt punkt för mina böcker om Karl Barths roll i svensk teologi, om relationen mellan etik och politik i den svenska modellen, om klokhet, om kroppslighetens roll i den kristna traditio-

Ola Sigurdson

nen eller om relationen mellan religion och politik har jag aldrig inbillat mig att ha sagt vare sig det första eller sista ordet i saken. Rikedom hos forskning inom humaniora och teologi består sällan i dess direkta avsättning på den så kallade marknaden, utan just i den fördjupade och kritiska eftertänksamhet den odlar. Sedan kan våra forskningsresultat få nyttiga konsekvenser för olika avnämare i samhället utanför universitetet, men givet forskningens natur är denna nytta inte något som kan förutsägas. Anställningsbarheten hos humanistiska och teologiska studenter handlar förmodligen om att det är ämnen som stimulerar fantasin och kreativiteten, alltså förmågan att ta sig an det oförutsägbara snarare än det förutsägbara. Förundran och nyfikenhet blir med andra ord efterfrågade egenskaper för humanistisk och teologisk forskning. Samt gott sittfläsk.

Alltför ofta hör vi tongångar som liknar forskning vid Odysseus färder; efter alla omständigheter och äventyr återvänder han till hemön Ithaka dit han hela tiden varit på väg. Allting är sig likt. Men i själva verket tror jag det är mer rimligt att likna humanistisk och teologisk forskning vid Abrahams färd mot det utlovade landet; han ger sig av mot ett okänt land utan annan kompass än Guds löfte. Eller med andra ord ligger det i forskningens natur att vi aldrig kan veta vad resultatet blir när den metodiskt skolade nyfikenheten får råda. Jag påstår att detta är ett kännemärke för den humanistiska och teologiska forskningen men jag misstänker att också samhällsvetare och medicinare, konstnärer och teknologer kan känna igen sig. Nyfikenheten har sällan någon större respekt för ämnestillhörighet.

Om man är nyfiken är det i våra dagar förunderligt intressant att vara teolog. Mitt eget ämnesområde, systematisk teologi, har varit tvär- eller mångvetenskapligt innan dessa benämningar fanns. För att syssla med teologi på en rimlig nivå krävs en färdighet i språk, både antika och samtida, men också i historia, filosofi och samhällsvetenskap. Sedan går det utmärkt att lägga till vad man i övrigt är intresserad av: naturvetenskap, politik, film, musik och så vidare. Från att under delar av 1900-talet ha betraktats som de akademiska vetenskapernas debile kusin har teologin på senare tid fått en internationell intellektuell renässans. Vår tid är postsekulär snarare än sekulär. Teologin har lämnat en snävt konfessionell diskussion och tas i stället allt mer i anspråk akademiskt och samhälleligt för att tolka de religiösa idéer, mytologier och symboler som även vår samtid är formligen genomdränkt av. Numera finns det ingen ände på möjliga samarbeten med andra akademiska discipliner. Här odlar den systematiska teologin samma kritiska misstänksamhet och

konstruktiva ambitioner som flera andra humanistiska discipliner som exempelvis filosofi, idéhistoria och litteraturvetenskap. Men teologin befinner sig, skulle vi kunna säga, vid kyrkans östra port, det vill säga den dörr som symboliskt under påskmässan öppnas mot staden, och alltså vid gränsen mellan det religiösa och det sekulära.

När jag nu är verksam som senior forskare vid ett av Sveriges största universitet kan jag konstatera att jag själv gjort ett slags odysseé eller med andra ord återvänt till utgångspunkten. Att vara uppvuxen i en bilhandlarfamilj visar sig nämligen föra med sig vissa talanger som inte är så ovälkomna vid ett modernt forskningsuniversitet. Som vi alla vet handlar det i forskarvärlden – särskilt som professor – mycket om att söka medel, knyta kontakter och framställa sin egen verksamhet i attraktiv dager – verksamheter som inte ligger så långt borta från bilhandlarens vardag. Det är alltså återigen med viss road förvåning jag noterar alla likheterna. Och likheterna upphör inte när vi lämnar de rent ekonomiska aspekterna. Bilhandlare blir man, lika litet som forskare, av snöd vinningslystnad utan snarare på grund av intresse för bilar. Det finns ett stort mått av nyfikenhet även här. Om jag alltså på ett sätt återvänt hem, är det ändå på ett annorlunda sätt. För kanske är det så att det som är en av universitetets huvudsakliga verksamheter, nämligen forskningen, delar en målsättning med teologin: att inte bara göra det okända mer välkänt utan också det välkända mer förunderligt.

Konstnärliga fakulteten vid Göteborgs universitet är Nordens största konstnärliga fakultet. Här finns en internationellt sett unik bredd av utbildningar och verksamheter, inkluderande konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning inom en mångfald konstarter.

Fakulteten manifesterar sig utåt på regionalt, nationellt och internationellt plan. Det sker genom design och konsthantverk, fri konst, fotografi och film, konserter inom de flesta genrer, teater- och operaföreställningar, litterära manifestationer, festivaler och vetenskapliga symposier.

Fakultetens institutioner är Högskolan för design och konsthantverk med Steneby-skolans högskoleutbildningar, Högskolan för fotografi, Filmhögskolan, Konsthögskolan Valand, Högskolan för scen och musik samt enheterna Göteborg Organ Art Center och Litterär gestaltning.

Vid Konstnärliga fakultetens utbildningar studerar 1 077 helårsstudenter och vid forskarskolan ryms för närvarande 46 doktorander.

SVEN ANDERSSON

Födelseår: 1953

Avhandlingstitel: *Filosofens fråga – om logisk empirism, hermeneutik, kritisk teori och rekonstruktionen av ontologi*

Sven Andersson är född i Alingsås och disputerade 1990 i ämnet vetenskapsteori vid Göteborgs universitet. Han blev docent 1996 samt forskningsledare och senare föreståndare för Chalmers Centrum för kunskapsutveckling och kommunikation. Från 2000 ledde han samtidigt forskarutbildningen i digital gestaltning vid Konstnärliga fakulteten. Han är från 1 september 2008 förordnad till adjungerad professor vid Högskolan för fotografi, Konstnärliga fakulteten.

LOTTA ANTONSSON

Födelseår: 1963

Lotta Antonsson är utbildad vid akademien för fotografi vid Konstfack i Stockholm samt på Konstakademien i Köpenhamn. Hon har sedan tidigt 1990-tal ställt ut internationellt i bland annat i New York, London, Paris och Berlin.

Hon är från 1 mars 2008 förordnad till adjungerad professor i fotografisk gestaltning vid Högskolan för fotografi, Konstnärliga fakulteten.

MIRA BARTOV

Födelseår: 1975

Mira Bartov är född i Stockholm och växte upp på Nordiskt Musikkonserveratorium som hennes föräldrar startade. Där studerade hon från tidig ålder piano och sång och började själv undervisa barn i piano och drama.

Hon utbildade sig till skådespelerska vid Drama Centre London med bland andra Yat Malmgren som lärare. Efter att ha arbetat som Stage Manager vid operahuset i Tel-Aviv i ett år återvände hon till Sverige och studerade litteraturvetenskap, teoretisk filosofi och idéhistoria vid Stockholms universitet. Hon har skrivit och framför allt översatt många libretton åt bland annat Folkoperan. 2002–2005 gick hon regiutbildningen på operahögskolan i Stockholm. 2008 blev hon konstnärlig chef för Folkoperan i Stockholm. Hon är från 1 januari 2009 förordnad till adjungerad professor i musikedagogisk gestaltning vid Konstnärliga fakulteten.

ANNIKA EKDAHL
Födelseår: 1955

Annika Ekdahl är född i Stockholm 1955. Efter studier i religionsvetenskap och svenska vid Lunds universitet, inledde hon sitt undersökande av den textila konstens egenart och möjligheter. 1994 avlade hon masterexamen vid Högskolan för Design och Konsthantverk. Parallellt med den egna konstnärliga verksamheten har hon åtagit sig konstpolitiska och pedagogiska uppdrag. Under senare tid har hon främst uppmärksammats, nationellt och internationellt, för sina storskaliga vävda verk. Hon är från 1 november 2008 förordnad till adjungerad professor i textilkonst vid HDK, Konstnärliga fakulteten.

ANNIKA VON HAUSSWOLFF
Födelseår: 1967

Annika von Hausswolff är utbildad vid Konstfackskolan och Kungliga Konsthögskolan i Stockholm. 1996 och 1999 representerade hon Sverige vid biennialerna i Sao Paulo respektive Venedig. Efter en mångårig internationell karriär inom bildkonstområdet hade hon 2008 en retrospektiv utställning på Magasin 3 Stockholm Konsthall. Efter att många år ha bott i Stockholm och Berlin är hon numera verksam i Göteborg. Hon är från 1 juli 2008 förordnad till adjungerad professor i fotografi vid Högskolan för fotografi, Konstnärliga fakulteten.

TONE HØDNEBØ
Födelseår: 1962

Tone Hødnebo är född i Tønsberg och har efter studier i Oslo varit verksam som författare, översättare och essäist. Hon debuterade 1989 med diktsamlingen Larm. Hon har bland annat översatt Emily Dickinson. Hon är representerad i antologier och tidskrifter i Sverige, Danmark, Finland, USA, Tjeckoslovakien, Estland, Ungern och Ryssland och var medredaktör för litteraturtidskriften Vagant 1990–1997. Under 1990-talet var hon styrelsemedlem i Norsk Forfattersentrum samt Den Norske Forfatterforening. 2000–2007 arbetade hon som skrivarkurslärare i poesi vid Skrivekunstakademiet i Hordaland. Sedan 2006 har hon varit handledare och föreläsare vid författarutbildningen Litterär gestaltning. Hon är förordnad från 1 augusti 2008 till adjungerad professor i litterär gestaltning vid Konstnärliga fakulteten.

ANDERS LINDSETH

Födelseår: 1946

Anders Lindseth är född i Bodø, Norge, och har läst filosofi i Oslo, Tübingen och Wien. Från 1980 var han lärare och stipendiat vid Filosofisk institutt och professor i praktisk filosofi vid Avdelning for sykepleie og helsefag, Universitetet i Tromsø. Sedan 2002 är han professor i praktisk kunskap vid Senter for praktisk kunnskap, Høgskolen i Bodø. Han är från 1 juni 2008 förordnad till adjungerad professor i praktisk kunskap med inriktning mot konsthantverkets teoribildning vid HDK, Konstnärliga fakulteten.

PASI VÄLIMAA

Födelseår: 1968

Pasi Välimaa är född i Nystad, Finland och har efter studier vid Stockholms universitet och Konstfack varit verksam som textilkonstnär och formgivare sedan 1997. Han har varit gästlärare vid flera lärosäten i Sverige, bland andra Konstfack, Beckmans, Handarbetets Vänners Skola, Capellagården och Umeå universitet. Han har ställt ut både i Sverige och utomlands. 2004 tilldelades han Nordens största textilpris, The Nordic Award in Textiles. Han är från 1 januari 2009 förordnad till professor i textil med inriktning mot kläd- och textilformgivning vid HDK Steneby, Konstnärliga fakulteten.

Anders Lindseth

Installationstal av Anders Lindseth, adjungerad professor i praktisk kunskap med inriktning mot konsthantverkets teoribildning vid Konstnärliga fakulteten

Kunsthåndverkets praksis

I Göteborg er Kunsthøgskolene organisert under et fakultet ved Göteborgs universitet: Konstnärliga fakulteten – som er nordens største kunstnerfakultet. Ved dette fakultetet gjennomføres ikke bare kunstnerisk utviklingsarbeide, men også kunstnerisk (konstnær) forskning. Noen doktorander har allerede tatt sin PhD – og en rekke doktorander er igang med sin avhandling.

Spesielt for kunsthåndverkerne er denne utviklingen en utfordring, da kunsthåndverk er praktisk virksomhet, uten tradisjon for forskning. Som del av Konstnärliga fakulteten ved Göteborgs universitet må lærerstabene på Konsthantverk øke sin forskningskompetanse, men hvorfor skal kunsthåndverkere forske? Her er det min oppgave som adjungerat professor ved Högskolan för design och konsthantverk å hjelpe til med å få igang forskning blant kunsthåndverkerne.

Slik forskning skal være nært forbundet med kunstnerens virksomhet som kunstner eller kunsthåndverker. Derfor er ikke denne forskningen primært rettet mot de gjenstander (föremål) som den kunstneriske virksomheten frembringer. Vil man undersøke gjenstandene, kan man studere og forske ved en kunsthistorisk eller kunstvitenskapelig institusjon ved universitetet, og man behøver ikke selv være kunstner. Den kunstneriske forskningen skal henge tettere sammen med den kunstneriske virksomheten. En måte å gjøre dette på som praktiseres ved Konstnärliga fakulteten, er å forsterke det moment av undersøkelse eller utforskning som er iboende i kunstnerisk virksomhet. Dermed blir kunstneriske forskningsprosjekter kunstprosjekter som primært vektlegger det utforskende moment i prosjektet, ofte i en dialog mellom flere kunstere og ulike aktører i samfunnet. Prosjektet vil – gjennom kunstneriske midler – fremme erkjennelse – og dermed ofte også debatt.

På Konsthantverk vil vi utforske kunsthåndverkets praksis på en måte som er beslektet med den kunstneriske forskning som allerede er vanlig

ved Konstnärliga fakulteten, men med en annen innretning. Vi vil utforske den praktiske kunnskapen i kunsthåndverket. Der kunstnerisk forskning vil utvikle kunnskap gjennom kunstneriske prosjekter, vil vi undersøke den kunnskapen som uttrykker seg i kunsthåndverkets virksomhet. Vi vil undersøke den kunnskapen som viser seg, som manifesterer seg i praksis. Det er denne kunnskapen vi kaller praktisk kunnskap. Da er det ikke implisert i begrepet at kunnskapen i utgangspunktet er god eller riktig. Og det er ikke materialkunnskap vi er ute etter – slik kunnskap utvikles allerede innenfor forskningen – og vi vil heller ikke undersøke teknikkene i kunsthåndverket, – hvordan glasuren legges etcetera. Vi vil undersøke kunsthåndverkets praksis i dens vesentlige mening (innebörd). Vi ønsker å forstå hva det kommer an på i kunsthåndverkerens praksis. Dette er noe som kunsthåndverkeren har et forhold til, men som vedkommende vanligvis ikke setter ord på. Å finne ord for dette vesentlige i virksomheten vil ikke nødvendigvis gjøre kunsthåndverkeren til en dyktigere kunsthåndverker, men det vil fremme forståelsen for praktikken og dermed kunne gi viktige impulser til den praktiske virksomheten. Slik forskning, som vil løfte frem den vesentlige meningen i fenomener og virksomheter, er forankret i humanioras vitenskapstradisjon. Her er det snakk om en refleksiv forskning i første person, også når forskeren ikke er identisk med praktikerens.

For å illustrere hva slik forskning kan gå ut på, vil jeg som eksempel bare nevne tre doktoravhandlinger jeg har hatt med å gjøre. Jeg hadde gleden av å være opponent da Roland Ljungberg som første billedkunstner i 2008 doktorerte ved Kungliga tekniska högskolan i Stockholm med en avhandling i praktisk kunnskap: En resa från det ordlösa. En kartläggning av ett personligt yrkeskunnande. I 2006 doktorerte Gun Mollberger Hedqvist ved Lärarhögskolan i Stockholm med en avhandling i praktisk kunnskap som jeg var veileder for: Samtal för förståelse. Hur utvecklas yrkeskunnande genom samtal? Og til sist: I 2008 doktorerte vår første stipendiat ved Senter for praktisk kunnskap ved Høgskolen i Bodø, Kari Steinsvik, med avhandlingen Kunnskap om kroppen mellom grep og begrep, der hun utvikler fysioterapeutens praktiske kunnskap med utgangspunkt i egne erfaringer som fysioterapeut (sjukgymnast).

Det vil bli spennende å se hvilke forhold som kunsthåndverkerne løfter frem som vesentlige for egen praksis. Vi er igang med et prosjekt der lærerne på Konsthantverk forteller om erfaringer som har vært bestemmende eller viktige for eget uttrykk som kunsthåndverkere. Og vi gleder oss til å få doktorander på banen som ønsker å gå i dybden i utforskningen av kunsthåndverkets praktiske kunnskap.

Handelshögskolan består av institutionerna ekonomisk historia, företagsekonomi, juridik, kulturgeografi och nationalekonomi med statistik. Här finns också ett forskningsinstitut, Gothenburg Research Institute, en statistisk forskningsenhet, ett antal centra och två avdelningar som hanterar ekonomiprogram.

Handelshögskolan har cirka 4 000 helårstudenter och flera av landets populäraste program inom ekonomi och juridik.

Det internationella utbytet är stort och omfattar både studentutbyte och forskningssamarbeten. Högskolan samverkar också med det omgivande samhället och har bland annat skapat

Enheten för partnerskap, i syfte att underlätta kontakterna mellan näringsliv, samhälle, studenter, alumner och högskola.

Handelshögskolans forskning utmärker sig genom sitt breda anslag med hög grad av tvärvetenskaplighet och samarbete över geografiska, institutionella och disciplinära gränser. På Handelshögskolan finns framstående forskare från när och fjärran och här bedrivs forskning av högsta internationella klass med särskilda spjutspetsar inom management, logistik och miljörelaterad forskning.

CLAES BEYER
Födelseår: 1936

Claes Beyer är född i Göteborg, tog juris kandidatexamen vid Lunds universitet och har examina från Institut de Droit Comparé i Paris och University of Illinois, USA. Som advokat vid Mannheimer Swartling Advokatbyrå har han ägnat sig åt affärsjuridik, särskilt aktiebolags- och aktiemarknadsrätt. 1978–1993 var han styrelsekreterare i AB Volvo och 1978–1990 adjungerad ledamot av koncernledningen. Han var ordförande i Sveriges Advokatsamfund 1985–1989. Han är ledamot av Näringslivets Börskommitté sedan 1989. Han är också verksam som skiljedomare och har ägnat sig åt principiella problem som rättssäkerhet, korruption med mera, bland annat som ordförande i Institutet mot mutor 2001–2007. Han är från oktober 2008 förordnad till gästprofessor i publik affärsjuridik, särskilt aktiemarknadsrätt och associationsrätt vid Handelshögskolan.

KARIN M. EKSTRÖM
Födelseår: 1959

Avhandlingstitel: *Children's influence in family decision making; A study of yielding, consumer learning and consumer socialization*

Karin M. Ekström är född i Katrineholm och avlade civilekonomexamen vid Linköpings universitet 1982, MBA-examen vid Washington State University 1986 och disputerade i företagsekonomi vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet 1995. Hon anställdes som universitetslektor 1996 och blev docent 2001. Hon bildade 1997 ett nätverk för tvärvetenskaplig konsumtionsforskning och tog initiativ till bildandet av Centrum för konsumtionsvetenskap 2001, där hon varit föreståndare till 2008. Hon är från 1 juli 2008 förordnad till professor i företagsekonomi vid Handelshögskolan.

MARTIN HOLMÉN
Födelseår: 1966

Avhandlingstitel: *Essays on corporate acquisitions and stock market introductions*

Martin Holmén är född i Göteborg och disputerade 1998 i nationalekonomi vid Göteborgs universitet. Han har sedan varit verksam vid universiteten i Stockholm och Uppsala. Han blev docent i nationalekonomi vid Uppsala universitet 2006. Under delar av 2007 och 2009 har han varit gästprofessor vid University of Queensland, Brisbane, Australien. Han är från 1 april 2009 förordnad till professor i Corporate Finance vid Handelshögskolan.

HÅKAN LARSSON
Födelseår: 1947

Håkan Larsson är född i Lidköping och avlade 1970 civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Göteborg. Han anställdes i Wilsongruppen i Göteborg 1971 och var dess vd under åren 1983–1985, då han anställdes i Bilspeditionskoncernen med ansvar för koncernens verksamhet i Sverige. Mellan åren 1990–1999 var Håkan Larsson vd i Bilspedition. I samband med att Bilspedition 1999 förvärvades av den tyska transportkoncernen Schenker utsågs han först till Europaansvarig och sedan till koncernchef med placering i Tyskland. 2003–2007 var Håkan Larsson vd i Rederi AB Transatlantic. Han sitter idag i ett antal bolagsstyrelser, bland annat Bure, Chalmers Tekniska Högskola, Ernströmgruppen, Schenker, Semcon, Stolt-Nielsen, Transatlantic och Walleniusrederierna. Han är från 1 oktober 2008 förordnad till gästprofessor i tillämpad företagsekonomi vid Handelshögskolan.

PETER MARTINSSON
Födelseår: 1969
Avhandlingstitel: *Stated preference methods and empirical analyses of equity in health economics*

Peter Martinsson disputerade 2000 vid Lunds universitet och blev 2005 docent i nationalekonomi. Han är från 1 september 2008 förordnad till professor i nationalekonomi vid Handelshögskolan.

LENA MOSSBERG
Födelseår: 1956
Avhandlingstitel: *Servicemöten och deras betydelse vid charterresor*

Lena Mossberg är född i Österplana och disputerade 1994 vid Handelshögskolan, Göteborgs universitet med en avhandling som fokuserade på marknadsföring och turism. År 2002 blev hon docent i marknadsföring vid samma institution. 2004–2006 var hon gästprofessor vid Örebro universitet. Sedan 2007 har hon varit verksam som professor i upplevelseekonomi vid Handelshögskolan BI i Oslo. Hon är även professor vid Handelshögskolan i Bodö i upplevelseekonomi och tjänsteinnovation. Hon är från 15 september 2008 förordnad till professor i företagsekonomi med inriktning marknadsföring vid Handelshögskolan.

ÖSTEN OHLSSON

Födelseår: 1947

Avhandlingstitel: *Samverkan och handling – studier av interorganisatoriska projekt*

Östen Ohlsson är född i Agunnaryd och har studerat i Lund och Göteborg. Han tog en ekonomexamen vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet 1979, disputerade 1990 och blev docent i företagsekonomi 2001. Han undervisar i organisationsteori och bedriver forskning om hur reformer, managementtrender och nya teknologier absorberas i företagen och i samhället i stort. Han är från 1 juli 2008 förordnad till professor i företagsekonomi vid Handelshögskolan.

Installationstal

Lena Mossberg

Installationstal av Lena Mossberg,
professor i företagsekonomi vid Handelshögskolan

Positiva upplevelser är viktigt för ekonomin

Det har hänt mycket på Handelshögskolan sedan jag startade på grundutbildningen vid mitten av 1970-talet. Förr kanske många tänkte på Handelshögskolan som en plats där pappas pojkar och flickor gick. Pojkarna med skjortor och slips och flickor med veckade kjolar. Båda skulle arbeta och ta över pappas företag. På Handelshögskolan skulle man lära sig att göra affärer och få ”klirr i kassan”. De som inte fick arbete på pappas företag hamnade på banker och finansbolag, eller kanske på Volvo alternativt SKF.

Detta kanske var den stereotypa bilden av Handelshögskolan. Idag lyser veckade kjolar med sin frånvaro. Tidigare utgick mycket av forskningen och undervisningen från produktionen. Idag är det kundens behov som står i fokus och ett av nyckelorden är konsumtion. Studenters framtidsdrömmar handlar inte bara om kronor, euro och dollar utan mycket rör hållbarhet, användningen av nya IT-lösningar men även upplevelser inklusive design.

Min egen forskning handlar just om upplevelser. Många kanske undrar vad detta har med en handelshögskola att göra. Men det räcker med att titta på centrala Göteborg och evenemangsstråket för att få ett svar på den frågan. År 1995 var ett viktigt år för Göteborg. Det var då vi hade VM i friidrott. Solen sken, atleterna presterade och människor fick fantastiska dagar här. Sedan har det rullat på – mängder av stora evenemang, kongresser och mässor äger rum i staden varje år. Svenska Mässan har blivit en otrolig mötesplats, Liseberg ligger tvärs över gatan, Universeum likaså och Världskulturmuseet runt hörnet. Sedan har vi exempelvis två Ullevi, Skandinavium, Bergakungens salar plus många hotell och restauranger i området. Givetvis bidrar alla dessa upplevelseorienterade tjänsteföretag till ”klirr i kassan”. I morgon är det återigen dags för Göteborgsvarvet. Vad bidrar Göteborgsvarvet till den lokala ekonomin och vad ger det för upplevelser till löparen?

På Handelshögskolan har vi sedan många år tillbaka forskning och undervisning om evenemang och turism.

Vad det är som gör att vi får en stark positiv upplevelse är bland annat vad min forskning belyser. Inom marknadsföring talas det mycket om att få nöjda, eller med ett annat ord, tillfredsställda kunder. Nu kommer det besvärliga i kråksången. Det är inte tillräckligt med en nöjd kund för att det ska bli en upplevelse. Vi kan till exempel vara nöjda med vårt besök på banken men få skulle kalla det för en upplevelse. Det måste till något mer för att vi ska kunna säga WOW och känna pirr i magen.

Kan det vara en stark positiv upplevelse att springa Göteborgsvarvet? Så klart att det kan vara det. För mig är loppet något som ligger utanför det vardagliga, jag har tränat och tränat under året, det är socialt, det är en fantastisk atmosfär och det är härligt att få vara en av alla de tiotusentals löparna som tar sig fram på Göteborgs gator. Det är en balans mellan utmaning och skicklighet. Det är något jag kommer ihåg resten av året – ja, bara det roliga förstås. Träningsvärken glöms snart bort.

Det stämmer också med teorin. Det som upplevs är något minnesvärt, det är något som engagerar och berör, det är ofta utmaningar och de förväntningar som individen har är vaga. Varje år vid starten står jag och funderar om det är rätt val och jag bestämmer mig alltid för att jag måste träna mer inför nästa års lopp. Alla ser så otroligt vältränade och taggade ut. Kommer jag att nå mitt uppställda mål? Ja, i morgon går startskottet. I forskningen talar vi om den röda tråden. Nu blir det i stället att följa den blå linjen, bland annat förbi Handelshögskolan.

Att lära sig om kundens beteende och önskemål under själva konsumtionen är en grundpelare för marknadsföring av upplevelseorienterade tjänster. Företag utvecklar olika strategier för att engagera kunden för att differentiera sig gentemot konkurrenterna. Kunder behandlas inte längre som anonyma utan som unika, och företagen försöker ofta skraddarsy lösningar till varje enskild kund. Ultimat för företaget är om kunden kan uppfatta företagets erbjudande som extraordinärt.

För mig, och för många av er här idag, är jag säker på att denna dag blir en extraordinär upplevelse. Det blir en upplevelse jag aldrig kommer att glömma – det blir WOW.

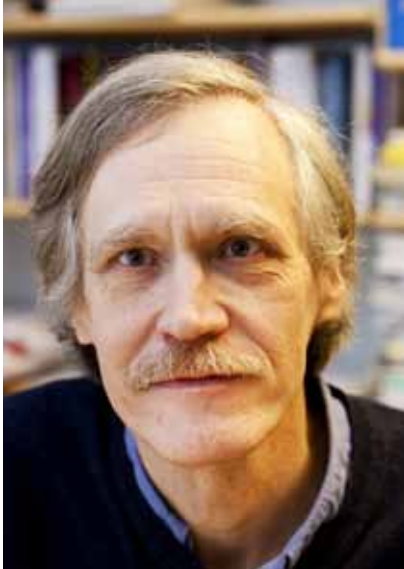

Samhällsvetenskapliga fakulteten har en lång tradition av tvärvetenskaplig utbildning och forskning med fokus på världen. I grundutbildningen finns drygt 5 200 helårsstudenter. Det globala perspektivet återfinns vid institutionen för globala studier inom exempelvis Afrikastudier, mänskliga rättigheter och freds- och utvecklingsforskning.

Centrum för Europaforskning bedriver tvärvetenskapligt samarbete över fakultetsgränserna om Europa. Centrum för forskning om offentlig sektor, Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning samt SOM-institutet är andra viktiga enheter vid fakulteten.

I början av 2008 invigdes också institutet Quality of Government som ska studera välfärd och rättvisefrågor ur ett globalt perspektiv.

Fakulteten ger flera av landets mest sökta utbildningsprogram, bland annat för psykologer, journalister, sociologer och Europavetare. Här finns också fristående kurser inom bland annat sociologi, socialantropologi och statsvetenskap.

CARL MARTIN ALLWOOD

Födelseår: 1952

Avhandlingstitel: *Knowledge, technique and detection of errors in statistical problem solving*

Carl Martin Allwood är född i Falköping och disputerade vid Göteborgs universitet 1982. Han var verksam vid Göteborgs universitet 1974–1998, förutom fyra månader 1979 vid Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA och tre månader 1980 vid University of California at San Diego, USA. 1987 blev han docent. 1998–2008 var han professor i psykologi vid Lunds universitet. 2005 var han en tid gästforskare vid NISTADS, New Delhi, Indien och vid School of Management, Zeijiang University, Kina. Han är från 1 september 2008 förordnad till professor i psykologi vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

JAN ELIASSON

Födelseår: 1940

Jan Eliasson är född i Göteborg och avlade studentexamen vid Hvitfeldtska gymnasiet 1960 och civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Göteborg 1965. Han har en lång karriär inom utrikesdepartementet med tjänstgöring i bland annat Tyskland, Frankrike, Zimbabwe och USA. Han var ambassadör vid FN i New York 1988–1992, biträdande generalsekreterare i FN 1992–1994, kabinetssekreterare 1994–2000, ambassadör i Washington 2000–2005 samt utrikesminister 2006. Han har dessutom haft humanitära uppdrag och medlaruppdrag för FN i Asien, Balkan och Afrika, senast i Darfur/Sudan. Han är från 1 september 2008 förordnad till gästprofessor till Torgny Segerstedts minne vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

GUNNAR FALKEMARK

Födelseår: 1946

Avhandlingstitel: *Power, theory and value*

Gunnar Falkemark är född i Göteborg. Efter studier vid universiteten i Göteborg och Lund disputerade han i statsvetenskap 1982. Lsåret 1982–1983 var han gästforskare vid Harvard University i USA. 1986–1989 var han forskarassistent för att 1989 bli universitetslektor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet. 1992 blev han docent. Han är från 1 januari 2008 förordnad till professor i statsvetenskap vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

BJÖRN HALLERÖD

Födelseår: 1960

Avhandlingstitel: *Den svenska fattigdomen*

Björn Halleröd är född på Orust och tog sin grundexamen vid Umeå universitet där han också disputerade 1991. Åren 1992–1993 var han gästforskare vid Social Policy Research Centre, Sydney, Australien. 1995 blev han docent i sociologi och 1999 professor i sociologi vid Umeå universitet. Åren 2001–2006 var han ledamot av ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap vid Vetenskapsrådet och 2004–2006 var han ämnesrådets vice ordförande. Han är förordnad från 1 februari 2009 till professor i sociologi vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

MARTIN JÖNSSON

Födelseår: 1964

Martin Jönsson är född i Laholm och tog 1988 civilekonomexamen vid Lunds universitet. Han har varit yrkesverksam journalist sedan 1981 och är redaktionschef och ställföreträdande ansvarig utgivare på Svenska Dagbladet. Han har även varit chefredaktör för Journalisten, Dagens Debatt, Bibel, Nöjesguiden, Civilekonomen och Svensk Export. Han är också en flitig debattör. Han är från 1 september 2008 förordnad till gästprofessor i praktisk journalistik vid institutionen för journalistik och masskommunikation, Samhällsvetenskapliga fakulteten.

HÅKAN THÖRN

Födelseår: 1961

Avhandlingstitel: *Rörelser i det moderna: Politik, modernitet och kollektiv identitet i Europa 1789–1989. Modernitet, sociala rörelser och sociologi*

Håkan Thörn är född i Göteborg och tog 1988 en fil. kand. i idé- och lärohistoria vid Göteborgs universitet, där han 1997 också disputerade i sociologi. Han har sedan dess forskat om sociala rörelser och politikens globalisering och har publicerat ett flertal böcker på dessa teman. 2003 var han gästforskare vid St. Antony's College, Oxford University. Han är också medlem i tidskriften Ord & Bilds redaktionskommitté. Han är från 1 februari 2008 förordnad till professor i sociologi vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Installationstal

Installationstal av Jan Eliasson, gästprofessor till Torgny Segerstedts minne vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Vi måste bryta ner murarna

Det är hedrande men också uppfordrande för mig, som företrädare för den akademiska gråzonen av medling och diplomati, att få tala för den samhällsvetenskapliga fakulteten vid detta solenna tillfälle. Min uppgift blir lättare av två distinkta skäl.

Det första är att jag förärats en gästprofessur som bär namnet av en person som förknippas med mod och integritet och som möts med allmän respekt: Torgny Segerstedt.

Det andra skälet är den starka tradition av öppenhet, tolerans och känsla för okonventionella lösningar som karakteriserar den välkända Göteborgsandan. Att jag här till befinner mig i min hemstad och nära mitt Alma Mater Handelshögskolan underlättar ytterligare min uppgift idag.

En stor del av mina år i diplomatin har jag tillbringat i USA, främst i Washington och i New York. Ett av de mest stimulerande inslagen under dessa år i USA har varit tiden och samarbetet med amerikanska universitet och tanke-smedjor, ”thinktanks”. På ett välgörande sätt upplevde jag där det spännande samspelet mellan teori och praktik, mellan den akademiska genomlysningen och den internationella verkligheten.

Vad jag märker vid Göteborgs universitet är en klar insikt om vikten av den kreativa brytningen, korsbefruktningen, mellan dessa krafter.

För att lösa dagens stora problem i Sverige, Europa och världen måste vi bryta ner murarna mellan länder, yrkeskategorier och kunskapsområden. Vi måste sätta problemen i centrum – som klimat- och miljöförändringar, smittsamma sjukdomar, vattenbrist, organiserad brottslighet, etniska motsättningar och religiös ofördragsamhet – och därefter enas om en internationell arbetsfördelning för att lösa dessa problem.

Här har universiteten och forskningen en viktig uppgift i två dimensioner – dels att ge bidrag till välgrundade lösningar av konkreta problem och dels att

Jan Eliasson

stärka teoribildningen kring denna nödvändiga internationella arbetsfördelning.

Om vi inte lyckas finna effektiva metoder att lösa globala problem på global basis löper vi allvarliga risker att världens länder väljer nationella lösningar, att de blickar inåt och bygger nya murar mot omvärlden. Inget vore farligare i globaliseringens tidevarv.

En av de mest glädjande och uppmuntrande erfarenheter jag haft under min tid vid Göteborgs universitet har varit det mottagande jag fått av studenterna. Jag har mötts av engagemang, nyfikenhet och en härlig vilja att söka ny kunskap och se Sverige som en del av världen. Jag har ofta sett en frustande önskan att översätta teori till praktik – men också en oräddhet att ifrågasätta praktiken, såsom den utformats när resultaten uteblivit eller blivit motsatt de önskade.

På detta sätt har jag under min tid vid universitetet själv fått uppleva den kritiska granskningens lätt masochistiska njutning. Men ännu mer har jag inspirerats av samvaron med Er alla – lärare såväl som studenter – och övertygats om att ordet tillsammans är så oerhört mycket starkare än ordet ensam.

Det bör vara en uppgift för oss alla att stärka Göteborgs universitet som en internationell mötesplats och ett universitet som, med Shakespeares ord, är starkt medvetet om "Världen utanför Verona".

Till Utbildningsvetenskapliga fakultetens ämnesområden hör arbetsvetenskap, pedagogik, ämnesdidaktik, idrottsvetenskap och hushållsvetenskap, liksom frågor om människors lärande, arbete, fritid och hem.

Fakulteten har cirka 4 000 studenter. Lärarutbildningen är central för fakulteten men här finns också ett stort utbud av andra kurser och program, varav kost- och friskvårdsprogrammet och det idrottsvetenskapliga programmet hör till de mest sökta.

Inom utbildningsvetenskaplig forskning studeras frågor om barns, ungdomars och vuxnas lärande i skilda sammanhang. Forskningsfältets frågor berör främst utbildningssektorn men kan också gälla pedagogisk verksamhet inom andra samhällsområden.

Forsknings- och utbildningsområdena omfattar bland annat förskola, skola, rektorsutbildning, arbetsmarknad i vid bemärkelse, samband mellan mat, hälsa och miljö samt betydelsen av idrott och friskvård.

Det mesta av fakultetens verksamhet sker vid Pedagogen i centrala Göteborg.

EVA JOHANSSON

Födelseår: 1949

Avhandlingstitel: *Etik i små barns värld. Om värden och normer bland de yngsta barnen i förskolan*

Eva Johansson är född i Göteborg och har efter utbildning till samhällspedagog 1971 arbetat i olika positioner i förskola och fritidshem. Efter fortsatta studier disputerade hon 1999 vid Göteborgs universitet. Sedan 1992 arbetar hon vid Göteborgs universitet som forskare och lärare i frågor om lärande och etik i förskolan med särskilt intresse för etiska frågor. Hon blev docent 2004. Hon är från 1 mars 2008 förordnad till professor i pedagogik vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten.

LISBETH ÅBERG-BENGTSSON

Födelseår: 1947

Avhandlingstitel: *Entering a graphicate society: Young children learning graphs and charts*

Lisbeth Åberg-Bengtsson är född i Båraryd och har avlagt folkskolläraryxamen i Karlstad. Hon genomgick sedan en påbyggnadsutbildning i pedagogik med didaktisk inriktning vid Göteborgs universitet, disputerade 1998 och blev docent 2003. Sedan 2006 är hon professor i pedagogik med inriktning mot didaktik vid Mittuniversitetet. Hon är från 9 december 2008 förordnad till professor i pedagogik vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten.

ELISABET ÖHRN

Födelseår: 1958

Avhandlingstitel: *Könsmönster i klassrumsinteraktion. En observations- och intervjustudie av högsta-dieelevers lärarkontakter*

Elisabet Öhrn är född i Göteborg. Efter grundexamen på psykologlinjen 1981 arbetade hon inom olika pedagogiska forskningsprojekt och disputerade i pedagogik 1991. Hon antogs som docent vid Göteborgs universitet 1998. Efter disputationen var hon anställd som forskarsassistent och lektor vid institutionen för pedagogik. Hon kommer närmast från en anställning som professor i pedagogik vid Högskolan i Borås. Hon är från 1 mars 2008 förordnad till professor i pedagogik vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten.

Installationstal

Installationstal av Eva Johansson, professor i pedagogik
vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten

Små barns etik – en framtidsfråga

Inom Utbildningsvetenskapliga fakulteten arbetar vi, i såväl forskning som utbildning, med frågor om barns, ungdomars och vuxnas lärande. Vi rör oss i skilda sammanhang i människors vardag – i förskola och skola, i arbetsliv och fritid, och i familjen. Omkring 450 anställda och 4 000 studenter deltar i verksamheten. Till våra ämnesområden hör arbetsvetenskap, pedagogik, ämnesdidaktik, idrottsvetenskap och hushållsvetenskap. På institutionen för pedagogik och didaktik bedrivs forskning och undervisning inom pedagogik, specialpedagogik, allmäntdidaktik, ämnesdidaktik, idrottsvetenskap, barn- och ungdomsvetenskap samt lärande, kommunikation och IT.

Inom Enheten för barn och ungdomsvetenskap – där jag är verksam – är det främst de yngsta medborgarnas lärande som är i fokus. Den kunskapsbildning som min forskning söker bidra till rör på ett övergripande plan frågor om etik, om värden och normer för hur man bör handla mot andra. Jag har i olika studier ställt frågor om hur barn, och lärare, förhåller sig till varandra i moraliskt avseende i förskolans kontext. Låt oss nu bege oss till en förskola. Barnen som vi besöker är 1–3 år.

Björn, snart två år, sitter på golvet i ett stort ljust lekrum. Han har ett garage framför sig. Garaget är stort i förhållande till Björns kropp. När han sitter på golvet når det honom upp till magen. Han kan bära det, men inte utan besvär. Garaget har en hiss som bilarna kan åka upp i om man med ett handgrepp vrider på en liten vev. Det plingar i en klocka då man drar runt vevan. En bilbana slingrar ner från garagets tak. Björn undersöker garaget, tittar på det och sticker in fingrarna i hissen. Malin, drygt två år, sätter sig på golvet intill Björn och börjar genast leka med garaget. Malin undersöker också hissen. Björn å sin sida slutar med sin lek. Han avvaktar nu, sitter med ena handen i knäet och den andra på garaget och tittar ömsom på Malin, ömsom rakt fram. Efter en stund tar Malin tag i Björns hand och drar, samtidigt som hon reser sig. Men Björn reser sig inte, han böjer sig fram mot Malin och biter henne i handen. Hon blir stående intill Björn. Hon tittar på sin hand, ser förvånad ut och skriker högt. Det hörs på Malin att det gör ont. Så tystnar hon, håller upp armen, rör vid den och tittar sig runt i rummet. Björn iakttar henne, men återgår snart till sin lek med garaget. Han brummar då han leker. En vuxen kommer fram till barnen. Björn tittar upp. "Vad är det Malin?" frågar den vuxne. Malin visar fram handen. "Snorade han på dig?" fortsätter den vuxne och torkar Malins hand med ett papper. "Han bet dig väl aldrig?" "Jaa", säger Malin med eftertryck. Den

Eva Johansson

vuxne vänder sig nu mot Björn som brummar och plockar med garaget. ”Bjöörn!” säger hon med ett bestämt, frågande tonfall. ”Böön!” svarar Björn med samma tonfall. ”Man får inte lov att bitas!” säger den vuxne. Då pekar Björn på Malins arm. ”Där”, säger han med självklar röst och återgår strax till sin lek med garaget.

Hur förstår barnen ovanstående situation? Vilka kan vara Malins utgångspunkter då hon försöker få bort Björn och själv leka med garaget? Erfar Björn en känsla av att ha rätt eller handlar han bara ”instinktivt”? Hur upplever barnen varandras agerande? Gör de överväganden om sina handlingar i förhållande till andra? Ger de uttryck för etiska värden och normer? Hur ser barns lärande ut i detta sammanhang och vilken betydelse har barnen för varandras moral? Detta är några av de frågor som jag har ägnat mig åt i syfte att studera moralfrågor med utgångspunkt i barnens synsätt.

Förskolan är till sin beskaffenhet en kollektiv miljö med en specifik struktur och ordning och ett speciellt fokus på barns lärande och utveckling. Till förskolan kommer barn med sina erfarenheter av värden för mänsklig samvaro, som de blivit delaktiga i genom livet i sin familj och med andra. I förskolan möts barn av lärare med sina personliga och professionella erfarenheter av etiska värden. Vi vet också att pojkar och flickor möts av olika kulturellt grundade förväntningar på hur man bör vara ”som pojke” och ”som flicka”. Dessutom skall samhällets intentioner med barns fostran och lärande i etiskt avseende ges form och förverkligas i förskolan. Var och en av dessa aspekter bidrar på olika sätt till och sätter ramar för de värden och normer som skapas, och återskapas, mellan barn och vuxna och därmed till barns lärande av moral. Till händelsen ovan kan också ställas frågor som: Hur förhåller sig lärare till etikens frågor i förskolepraktikens komplexa vardag? Vilka intentioner om barns lärande av moral har lärare och vilka kommer till uttryck i möten med barnen? Och i vilken bemärkelse gör sig genus gällande i barns erfarenheter av moral? Vilka värden och normer blir möjliga för flickor och pojkar och lärare att uttrycka? Hur ser frågor om makt ut?

Det svenska samhället har förändrats värdemässigt från ett samhälle byggt på tilltro till auktoriteter, till ett samhälle baserat på individens frihet och autonomi; från ett samhälle byggt på en relativt homogen religiös grund till ett sekulariserat samhälle; från ett samhälle baserat på värden som stabilitet och trygghet till ett samhälle som prioriterar förändring och flexibilitet. Denna bild av ökande individualisering i samhället ses ofta som en fara i pedagogiska sammanhang, där en kollektiv känsla och ett ansvar för andra antas ersättas av en individualistisk moral. Mot bakgrund av en sådan bild blir

det också intressant att fråga sig: Vilka etiska värden gynnas av och dominerar förskolemiljön? Vilka värden skapas i förskolestrukturer? Är bilden av en ökande individualisering också dominerande i förskolans vardag? På så sätt studeras också de villkor för barns upptäckter och lärande av etiska värden och normer som samvaron i förskolan medverkar till.

Vad är då resultaten av dessa olika studier? Först och främst kan vi konstatera att moral är en viktig aspekt i barns liv. Tidigt i livet visar barn omsorg om andra och uttrycker en känsla för rättigheter och för rättvisa. Gradvis lär sig barn förstå, och kan relatera sig till, andras upplevelser och visar upp en rad stödjande handlingar mot varandra. Barn tycks också viktiga för varandras moraliska förståelse. Deras samspel karaktäriseras av återkommande förhandlingar om hur leken eller samspelet skall gå till och hur man bör handla mot andra. Värden blir synliga för barn när de samspekar med andra, särskilt när de konfronteras med olika synsätt på värden. Att bli fråntagen rättigheter, orättvist behandlad eller kränkt visar sig vara grunder för att lära om värden. Barns etik är mångsidig, rör rättigheter, rättvisa, andras väl och konventioner och kan varken skiljas från vuxnas moral och de värden som på olika sätt betonas i samhället. Barnen gör dock delvis andra överväganden och ger moralen andra betydelser än vuxna. Rättigheter tycks för barnen vara ett prioriterat värde, medan omsorg åtminstone på en retorisk nivå, tycks prioriterat av lärare. Samtidigt antyder studierna att den pedagogiska verksamheten i förskolans kontext i första hand är samlad runt rättigheter. Genusrelaterade förväntningar tycks medföra att pojkar och flickor ibland riktar sig mot olika etiska problemställningar och lär sig olika uttryck för värden. Bilden är dock komplex och inte entydig och mycket återstår att studera.

Värdefrågorna i förskolan handlar om framtiden. Vad barn lär sig om sig själva och andra då det gäller etik – handlar om den människosyn som de yngsta medborgarna kommer att utveckla. Det handlar om hur barn vill ta hand om sig själva, varandra och världen. Forskningen om och med de yngsta medborgarna och deras lärare är för mig en ständig källa till inspiration och nya frågor.

IT-fakultetens bägge institutioner data- och informationsteknik och institutionen för tillämpad IT är bägge integrerade mellan Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola, vilket resulterar i stor bredd inom IT-området. Fakulteten bedriver grundutbildning, forskarutbildning och forskning inom en rad olika områden rörande informationsteknologi och informationsteknik. Verksamheten finns både på Campus Lindholmen och på Campus Johanneberg. Undervisning och forskning är internationell med studenter, lärare och forskare från en rad olika länder.

Inom ramen för IT-universitetet samarbetar IT-fakulteten också sedan starten med det omgivande samhället, exempelvis olika företag och myndigheter. Flera utbildningar bedrivs i projektform, i vissa fall utifrån problembaserat lärande, där också företag, myndigheter och organisationer kan vara aktiva i kurserna.

RIKARD LINDGREN

Födelseår: 1973

Avhandlingstitel: *Competence systems*

Rikard Lindgren är född i Stockholm och har avlagt magisterexamen i systemvetenskap vid Umeå universitet. Han disputerade 2002 vid institutionen för informatik vid Göteborgs universitet och utnämndes 2005 till docent i informatik vid IT-universitetet i Göteborg. Han är från 1 juli 2008 förordnad till professor i informatik vid IT-fakulteten.

Installationstal

Installationstal av Rikard Lindgren, professor i informatik vid IT-fakulteten

Framtidens kunskapsportal

Informationsteknologi spelar en påtaglig roll i vårt samhälle. Den ständigt pågående digitaliseringen av näringsliv, industri och offentlig sektor påverkar människors arbetsliv. Digital teknologi förändrar också förutsättningarna för sociala relationer och kulturella upplevelser. Att förbereda individer och verksamheter för morgondagens digitala värld med dess förutsedda och oförutsedda möjligheter, risker och villkor är en delikat uppgift.

Som en kunskapsportal för grundutbildning, forskarutbildning och forskning fyller IT-universitetet en betydelsefull funktion. I dess nätverk finns institutionerna Tillämpad informationsteknologi och Data- och informationsteknik, båda integrerade mellan Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola. Nuvarande forskningsinriktningar inkluderar bland annat IT management, IT och lärande, interaktionsdesign, open innovation, public safety, språkteknologi samt software engineering. Viktiga forskningsfrågor handlar om hur teknologi bör utformas och introduceras i syfte att bidra till hållbar utveckling för samhälle, organisationer och individer. Forskningen kan beskrivas som både teoretisk och tillämpad med ett betydande inslag av tvärvetenskap. Det senare är särskilt betydelsefullt eftersom komplexa IT-utmaningar kräver kompletterande kompetenser och perspektiv.

Min egen forskning kan beskrivas som aktionsorienterad med inriktning mot hur informationsinfrastrukturer kan innoveras för att stödja värdeskapande verksamhetsprocesser inom och mellan organisationer. Jag är speciellt intresserad av sociotekniska utmaningar förenade med organisatoriska försök att åstadkomma

effektiv och flexibel informationshantering genom integration av inbyggda, mobila och stationära teknologier. Exempelvis kan framtidens digitaliserade logistikprocesser inbegripa intelligent gods som under sin färd kommunicerar med omgivande båtar, lastbilar och tåg i realtid. Implementeringen av ett sömlöst transportsystem förutsätter arkitekturell kunskapsutveckling, IT-innovation samt standardisering.

Det är en central uppgift för akademien att utveckla nya metoder, teorier och kunskaper om den digitala världen. IT-universitetet kan bli en kunskapsportal för ett uthålligt utforskande av framtiden. I ett regionalt perspektiv skulle bilindustrin kunna lyfta eftersom det är på Lindholmen som framtidens transportsystem innoveras. År 2020 är våra svenska personbilar digitaliserade och vårt intelligenta transportsystem en förebild för resten av världen. Genomsnittsvikten på en ny personbil kommer att bli 50 kg per passagerare och fordon kommer inte att kollidera längre.

form	ABC ^o	ABC [△]
familj	farfar	morfar
		
vän	besökare	grupp

Naturvetenskapliga fakulteten är den del av Göteborgs universitet som arbetar med utbildning och forskning inom naturvetenskap, matematik och kulturvård. Fakulteten har cirka 800 anställda och drygt 6 500 studenter.

Fakultetens verksamhet spänner över naturvetenskapens alla huvudområden. Eftersom Göteborg ligger på västkusten har staden blivit ett naturligt säte för marin forskning och undervisning med inslag av kemi, biologi och geovetenskaper. Fakulteten har tillgång till välutrustade forskningsfartyg och marina fältstationer på nära håll.

Inom fysik, matematik och kemi har institutionerna långtgående samarbete med Chalmers.

Några av fakultetens biologiska institutioner ligger mycket nära de medicinska, vilket ger goda möjligheter till samverkan inom främst cell- och molekylärbiologi. Här finns ett modernt och rikt utrustat forskningslaboratorium för naturvetenskaplig och bioteknisk forskning samt Svenskt NMR-centrum med en av Europas starkaste magneter för spektroskopi.

ÖJVIND DAVIDSSON

Födelseår: 1959

Avhandlingstitel: *A mechanistic study of a degenerate intramolecular alkali metallation reaction: on the role of metal, solvent and carbanion*

Öjvind Davidsson är född i Växjö och avlade 1984 grundexamen i organisk kemi vid Göteborgs universitet och doktorsexamen 1990. Efter en anställning som forskarassistent blev han 1995 docent vid institutionen för organisk kemi vid Göteborgs universitet för att 1997 bli universitetslektor. Hans forskning fokuserar på metallkatalyserad asymmetrisk syntes. Sedan 2001 har han en anställning på AstraZeneca. Han är från 28 april 2008 förordnad till adjungerad professor i organisk kemi vid Naturvetenskapliga fakulteten.

REX HARLAND

Födelseår: 1944

Avhandlingstitel: *Dinoflagellates and acritarchs from the bearpaw formation, southern Alberta*

Rex Harland är född i Darlington, Storbritannien och disputerade vid University of Alberta, Kanada 1970. Han arbetade sedan i drygt tjugo år inom British Geological Survey, innan han blev oberoende konsult inom palynologi och gästlektor vid universitetet i Sheffield 1993. Han tilldelades ett stipendium från Royal Society till Kina 1984 och disputerade vid universitetet i Sheffield 1988. Han har också varit styrelseledamot i Palaeontological Association och första europeiska direktör vid American Association of Stratigraphic Palynologists. Han är medlem av redaktionskommittén för granskning av The Review of Palaeobotany and Palynology och tilldelades förra året en medalj från Eighth International Conference on Modern and Fossil Dinoflagellates, Montréal, Kanada. Han är från 1 juli 2008 förordnad till gästprofessor i marin geologi vid Naturvetenskapliga fakulteten.

ROB HELLINGWERF

Födelseår: 1954

Avhandlingstitel: *Contributions to the geology and ore genesis of Western Bergslagen, Sweden*

Rob Hellingwerf är född i Amsterdam 1954 och disputerade vid Universiteit van Amsterdam 1986. Han blev docent vid Göteborgs universitet 1989 och adjungerad professor vid Luleå Tekniska Universitet 1996–1999. Sedan 2003 är han certifierad EU-geolog. Han arbetar dels som högskolelektor på Bergsskolan i Filipstad, och dels med internationella uppdrag i Europa och Afrika. Han är från 15 augusti 2008 förordnad till professor i ekonomisk geologi vid Naturvetenskapliga fakulteten.

ROGER OLSSON

Födelseår: 1967

Avhandlingstitel: *Lewis acid promoted endocyclic cleavage of glycosides and related acetals*

Roger Olsson är född i Ystad och avlade civilingenjörsexamen 1993 vid Lunds tekniska högskola. Han disputerade 1998 och blev docent i organisk kemi vid Lunds universitet 2004. Han är sedan 1999 anställd på ACADIA Pharmaceuticals och är avdelningschef för läkemedelskemi och forskar inom centrala nervsystemets sjukdomar. Han är från den 8 april 2008 förordnad till adjungerad professor i läkemedelskemi vid Naturvetenskapliga fakulteten.

HENRIK PAVIA

Födelseår: 1964

Avhandlingstitel: *Patterns, causes and consequences of variation in the phlorotannin content of the brown alga *Ascophyllum nodosum**

Henrik Pavia är född i Göteborg. Efter några års arbete som seglarinstruktör och varvsarbetare började han studera ekonomi och biologi vid Göteborg universitet. Han disputerade i marin botanik 1999 på en avhandling om kemiskt försvar hos brunalger och 2004 han blev docent i marin ekologi. Han blev 2008 den första mottagaren av Naturvetenskapliga fakultetens nyinstitfide forskarpris för utvecklingen av en ny forskningsinriktning vid Göteborgs universitet: marin kemisk ekologi. Han är från 15 september 2008 förordnad till professor i marin ekologi, särskilt kemisk ekologi, vid Naturvetenskapliga fakulteten.

HANS STARNBERG

Födelseår: 1955

Avhandlingstitel: *Temperature effects in Cu and Ag and the band structure of Ni studied by UV photoelectron spectroscopy*

Hans Starnberg är född i Hjärtum och avlade civilingenjörsexamen 1980 vid Chalmers. Han disputerade i fysik 1984 och arbetade sedan som postdoktor 1984–1986 vid University of Cambridge, samt 1987–1988 vid Northern Illinois University, USA. Han blev docent i fysik vid Chalmers 1991, och anställdes som universitetslektor i fysik vid Göteborgs universitet 1994. Han är från 14 maj 2008 förordnad till professor i fysik vid Naturvetenskapliga fakulteten.

Installationstal

Installationstal av Johan Åkerman, professor i experimentell fysik vid Naturvetenskapliga fakulteten

Han ser människor växa

När jag var sisådär 5–6 år, och satt hos min mormor och morfar i Skåne, fick jag, som så många andra barn, frågan: ”Vad ska du bli när du blir stor?” Jag svarade, som man bör, med tre exempel: ”Bonde, tennisspelare eller professor”. Bonde som min morfar, tennisspelare som Björn Borg, eller professor som Balthazar. Något av detta skulle jag bli, när jag blev stor. Med andra ord, det har tagit lite tid, men idag är jag alltså till sist stor!

Och andra med mig, för idag talar jag för flera installandi från den naturvetenskapliga fakulteten. I ett akademiskt perspektiv har vi alla till sist vuxit upp och på något sätt myndighetsförklarats inom våra respektive ämnesområden. Inom dessa ska vi nu undervisa och forska.

”Men” säger någon, ”tror du inte din morfar är lite besviken? Du kunde ju faktiskt gott ha blivit bonde? Eller Björn Borg? Du har ju till och med hans dubbelfattade backhand, fast den oftast går ut.”

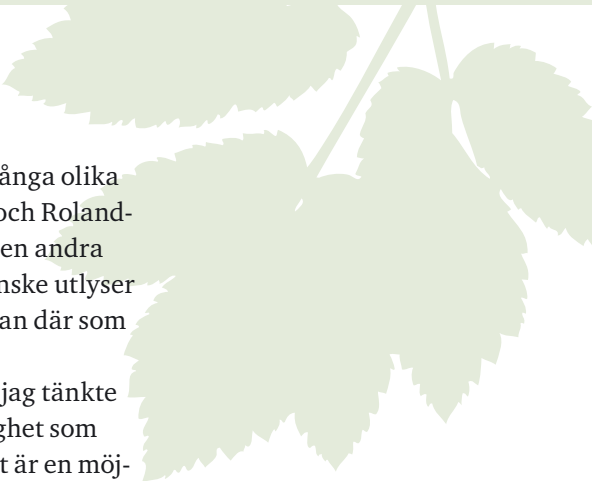
Men nu är det så finurligt ordnat: att vara professor, det är faktiskt lite av varje det! Det är till exempel att se ens arbete gro och växa! Ny experimentell utrustning som ingen byggt tidigare, nya forskningsprojekt som ingen tänkt på tidigare, och nya resultat som världen aldrig sett maken till. Fast utrustning och projekt, vet ni? Om det blir det enda resultatet är det allt lite torftigt. För att vara professor är ju också att se människor växa! Visst finns det mål och mening med våra forskningsprojekt, det har vi ju just försökt slå i Vetenskapsrådet (deadline var den 15 april), men det är ju vägen tillsammans med ens doktorander och postdoktorer som är mödan värd. Längs med den vägen sår vi fleråriga växter under doktorandens första år och skördar allt eftersom.

JOHAN ÅKERMAN

Födelseår: 1970

Avhandlingstitel: *High precision AC susceptibility: Exchange bias and high-Tc superconductivity*

Johan Åkerman är född i Malmö och avlade examen som Ingénieur Physicien Diplômé vid Ecole Polytechnique Federale de Lausanne i Schweiz, för att sedan bli civilingenjör i teknisk fysik vid Lunds tekniska högskola. Han disputerade 1998 vid Kungl. Tekniska Högskolan i Stockholm. 1999–2001 var han Post-Doctoral Fellow vid University of California, San Diego, därefter forskningsledare inom magnetiska datorminnen vid Motorola i Phoenix. År 2005 utnämndes han till Framtidens forskningsledare av Stiftelsen för Strategisk Forskning. Han innehar en särskild forskartjänst från Kungl. Vetenskapsakademien och är förordnad från 1 oktober 2008 till professor i experimentell fysik vid Naturvetenskapliga fakulteten.

Och Björn Borg då? Jo, som professor måste man vara bra på många olika underlag. Det är gräs ena dagen, och grus den andra. Wimbledon och Roland-Garros. De flesta dagarna är det ett evigt nötande från baslinjen men andra dagar måste man vara blixtsnabbt framme vid nät. Regeringen kanske utlyser strategiska medel! Och när man får en artikel refuserad, då står man där som McEnroe och skriker ”You cannot be serious!? The ball was in!”

Så då står jag här och är kanske lite grand av alla tre saker som jag tänkte bli som 5-åring. Och det är en fantastisk möjlighet. Det är en möjlighet som Göteborgs universitet har gett mig och som jag tänker förvalta. Det är en möjlighet, och som med all forskning, ett steg ut i det okända.

När min fru Maria och jag sist gav oss ut i det okända, jag som postdoktor vid University of California, San Diego, och hon som doktorand vid The Burnham Institute i San Diego, lyssnade vi på Village People:

Together, We will love the beach
Together, We will learn and teach
Together, Change our pace of life
Together, We will work and strive

Idag är den sången lika aktuell då jag återigen lämnar Stockholm bakom mig och den här gången söker lyckan på Sveriges framsida:

Go West, Life is peaceful there
Go West, In the open air
Go West, Where the skies are blue
Go West, This is what we're gonna do
Tack!

Studentuppvaktning

Fabian Lundgren

Fabian Lundgren, vice ordförande för Göteborgs universitets studentkårer

Ni är våra läromästare

Installandi !

Jag har äran att stå här idag och å studenternas vägnar saluterar er för vad ni har åstadkommit. Jag gratulerar er till er nya professorsvärdighet. Samtidigt vill jag ta denna chans att påminna er om vad ni har framför er.

Ni har blivit prövade av era kollegor, ni har uppnått er professorskompetens. Nu återstår verklighetens prövning. Er fortsatta gärning som forskare och lärare.

Den titel ni nu har givits medför för många av er en möjlighet att forska i större utsträckning än tidigare. En stor möjlighet, en stor glädje men också ett stort ansvar. Ett ansvar mot Göteborgs universitet, mot er själva att ta den chans ni givits men också mot de studenter ni har undervisat och kommer att undervisa.

Ni kommer inte bara vara läromästare, pedagoger och källor till kunskap. Ni kommer också, kanske minst lika mycket, att vara förebilder. Att förväntas vara förebilder. Förebilder vad gäller kunskap, förebilder som bildade men inte minst förebilder som akademiker. Ni skall undervisa de som skall stå för morgondagens framsteg. Ni skall utbilda vår framtid.

I visionsdokumentet Göteborgs universitet 2010 står att läsa ”utbildningens forskningsanknytning och dialogen mellan forskare och studenter är avgörande för universitetens långsiktiga kunskapsuppbyggnad. Forskning kan inte prioriteras framför undervisning och vice versa. Vår strävan gäller excellens inom båda områdena. Undervisning som utvecklas i takt med forskningen och forskning som låter sig inspireras av studenternas engagemang och intressen.” I detta arbete spelar ni, de främsta bland universitetets forskare, en avgörande roll.

När vi talar om att sprida forskningsresultat tänker vi ofta på sådant som publicering och deltagande på konferenser men vi får inte underskatta vikten av att använda forskningen i undervisningen. Den forskning som ni bedriver,

de resultat som ni kommer fram till, måste också förmedlas till studenterna vid universitetet. Detta är ett mycket konkret sätt för forskningen att komma samhället till nytta. Det är genom att förmedla resultaten från er och era kollegors forskning som ni på allvar kan ge era studenter den bästa utbildningen. Studenterna kan inhämta viss information på egen hand, genom att läsa sig till den, men för att skapa hög kvalitet i utbildningen krävs att studenterna får tillgång till er kunskap, den senaste och mest relevanta kunskapen. Det krävs också att studenterna får er hjälp att lära sig att bearbeta och tillämpa informationen.

Undervisningen kan, som tidigare påpekats, även inspirera forskningen. Studenter som ser och får ta del av forskningen kommer att intressera sig för den. Studenternas engagemang kan vara till nytta för forskningen. I förlängningen är det så man skapar framtidens forskare.

Jag har nu talat om ert ansvar som forskare och lärare, jag tänker avsluta med att säga några ord om kunskapen som sådan och vad vi egentligen vet. Var vi står i relation till kunskapen.

Sokrates sägs en gång ha sagt ”Jag är den visaste mannen för jag vet att jag intet vet.”

Den visdomen, vetenskapen om hur lite man vet, vetenskapen som är drivkraften på lärdomens väg, den är viktig. Den bör man alltid ha med sig. Ingenting är så inspirerande som människor som vill veta mer, människor som vill veta mer och som visar det.

Den inspirationen kan ni vara, på det viset kan ni vara de främsta bland förebilder.

Den största glädjen i livet är att veta att man inte vet allt. Att det alltid finns mer att lära. Alltid nya saker att upptäcka.

Så från mig och från Göteborgs universitets studenter uppmanar jag er:
Upptäck!

Summary

This year the Vice-Chancellor is welcoming 53 new professors. Below you will find a brief outline of the ceremony and extracts from the speeches.

Academic procession

Music: *Trumpet Tune* by H. Purcell

The Vice-Chancellor's welcome

The Vice-Chancellor Pam Fredman welcomes the new professors: "Renewal is important for all organisations – not least a university where creativity and innovation are the cornerstones. And new professors represent renewal even though many of you have been working at the University of Gothenburg for many years. I hope you will be able to see new possibilities that others cannot yet see. But at the same time I hope you will not see the boundaries that the academic world has erected. We need to cooperate across departmental divisions, faculty divisions and the divisions that exist between universities and university colleges. I am convinced that there is a great deal of new knowledge to be gained from encounters between different disciplines and certainly between different cultures."

Music: *I'm old fashioned* by J. Mercer/J. Kern

The Vice-Chancellor inaugurates the professors by reading out their names and subjects on which they each stand. When all the names have been read out the entire faculty stands up, a fanfare is sounded and the Vice-Chancellor says Felicitur, professores! [Good luck, professors!]

The Vice-Chancellor inaugurates the Sahlgrenska Academy's professors

Speech by Professor Gunnar Tobin, Professor of Pharmacology, on how new knowledge is best developed: "Free research, in other words research that will quite freely and independently question established truths, challenge existing preconceptions, explore unorthodox theories and refuse to obey to the powers-that-be and various stakeholders is tending to become more uncommon. Benefit is becoming an increasingly important aspect. But do we

always or ever know the significance of the discoveries of pure research? Did Alexander Flemming realise the importance of the prevention of the growth of bacteria? When the role of dopamine in the brain was discovered did Arvid Carlsson know that it would be the foundation of important pharmaceutical treatments?”

Music: *Il Mondo Era Vuoto* by A. Guettel

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the Faculty of Arts

Speech by Professor Ola Sigurdson, Professor of Systematic Theology, about how he, the son of a car-dealer, became a professor: “As we all know in the world of research a lot of time is spent on applying for funds, establishing contacts and presenting what you do in an attractive light – not all that different from the day-to-day work of a car-dealer. So it is with some amused surprise that I note all the similarities. And these similarities do not disappear when we leave purely financial matters behind us. You do not become a car-dealer any more than you become a researcher for the sake of sordid financial gain but rather through interest in cars. There is a great deal of curiosity here as well. So if, in a way, I have come home again, it is in a different guise. Perhaps it is true that one of the main activities of a university, its research in other words, shares one aim with theology – not only to make the unknown more familiar but also to make the familiar more marvellous.”

Music: *Ta mig, håll mig* by Löwenhielm/G. Riedel

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the Faculty of Fine, Applied and Performing Arts

Speech by Professor Anders Lindseth, Professor of Practical Knowledge with specialisation in the theory of Applied Art, on research into the practice of applied art: “We want to study the practice of applied artists in a way that is already related to the artistic research now common in the Faculty of Fine, Applied and Performing Arts, but with with a different focus. We want to investigate practical knowledge in the applied arts. Where artistic research develops knowledge through artistic projects, we want to study the knowledge that finds expression in the practice of applied artists. It is not knowledge of materials that we are seeking, research is already producing this kind of knowledge, nor do we want

Summary

to study techniques, how a glaze is applied and so on. What we want to study is the most inherent essence of the practice of applied artists.”

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the School of Business, Economics and Law

Speech by Professor Lena Mossberg, Professor of Business Administration, on the importance of positive experiences for the economy. “1995 was an important year for Gothenburg. That was when the World Championships in Athletics were held here. The sun was shining, the athletes excelled and people enjoyed some fantastic days here. And this has been going on since then – a large number of major events, congresses and exhibitions take place in our city every year. Svenska Mässan, the Swedish Exhibition Centre, has become an incredible venue, Liseberg is just across the road, as is Universeum and the Museum of World Culture is just around the corner. Then, for instance, we have two Ullevi, Skandinavium, Bergakungens salar, the multiplex cinema, and numerous hotels and restaurants in the area. All of these experience oriented service enterprises naturally help to “fill the till”. Tomorrow the Gothenburg Half Marathon will take place once again. What does that do for our local economy and what kind of experience does it provide for the runners?”

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the Faculty of Social Sciences

Speech by Jan Eliasson, diplomat and guest professor holder of the Torgny Segerstedt Visiting Professorship, on the importance of demolishing barriers between countries, vocational categories and disciplines of knowledge. “If we fail to find effective ways of resolving global problems on a global basis, we face grave risks that the countries of the world will opt for their own national solutions, that they will start to look inwards and erect new barriers against the world around them. Nothing could be more dangerous in an era of globalisation. One of the most enjoyable and encouraging experiences I have had during my time at the University of Gothenburg has come from the reception I have received from the students. I have encountered their commitment, curiosity and the superb desire to seek new knowledge and to see Sweden as part of the world. I have often seen pent-up longing to translate theory into practice – but also the courage to question practices that have ended up failing to yield results or whose results were very different from those desired.”

Music: *Så skimrande var aldrig havet* by E.Taube
Delilah by L. Reed/B. Mason

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the Faculty of Education

Speech by Professor Eva Johansson, Professor of Education, on the ethics of infants with examples from pre-schools: “After a while Malin takes hold of Björn’s hand, pulling it with her as she stands up. But Björn does not stand up: he leans towards Malin and bites her hand. She stands there next to Björn. She stares at her hand with a look of surprise and screams out loud. You can hear that it hurt Malin. Then she stops screaming, holds her arm up, touches it and looks around the room. Björn watches her but soon starts playing again with the garage. While he is playing he makes a noise like an engine.”

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the Faculty of Sciences

Speech by Professor Johan Åkerman, Professor of Experimental Physics, about how he dreamed as a little boy of becoming a farmer, tennis professional and professor. “But the world is so excellently arranged that being a professor is actually being a little bit of each! For example you watch your work bud and grow! New experimental equipment that nobody has previously constructed, new research projects nobody has previously thought of and new results like nothing that has ever previously been seen. Although if only equipment and projects mattered – and they were the only outcome it would all be somewhat paltry. Because being a professor also means watching people grow! Of course our research projects have their goals and their importance – which after all that is what attempt to prove to the Research Council – but it is the journey we make together with our doctoral students and post-doctoral fellows that makes our endeavours worth while. And along the route we sow perennial blooms during our students’ early years that we can then go on to harvest one by one.”

The Vice-Chancellor inaugurates the professors in the IT Faculty

Speech by Professor Rikard Lindgren, Professor of Informatics, on knowledge portals of the future: “One central task for the university world is to develop new methods, theories and knowledge about the digital world. The IT Faculty can offer a knowledge portal for sustainable future studies. From a regional

Summary

perspective this could boost the car industry as it is at Lindholmen that the transport system of the future is being innovated. In 2020 private cars in Sweden will have been digitalised and our intelligent transport system will be a model for the rest of the world. The average weight of a new car will be 50 kg. Per passenger and they will not be colliding any more.”

Congratulations from the students

Speech by Fabian Lindgren, Vice-President of the Student Unions: “I am the wisest of men because I know that I know nothing. That wisdom, the knowledge of how little we know, the awareness that drives us to learn, is important. It should always follow you. There is nothing more inspiring than people who want to know more, people that want to know more and show that they do. That inspiration can come from you, in that way you can set us preeminent examples. The greatest pleasure in life is to know that you do not know. That there is always more to learn and new things to discover.”

Stella Academica:

Bye, Bye Blackbird

Moonlight in Vermont

I Got Rhythm

Latin Medley: *Corcovado/Sway*

Academic procession

Music: *Utgångsmarsch* by J. Utbult

Mat & musik

BUFFÉMENY

- *Pastasallad*
 - *Tomat med mozzarella*
 - *Potatissallad med parmesan och babyspenat*
 - *Ceasarsallad*
 - *Italiensk kycklingfilé bakad med tomat, basilika och oliver*
 - *Rostbiffrulader fyllda med pepparrotost och sparris*
 - *Kallskuret kött*
 - *Toast med tonfiskröra*
 - *Bröd och smör*
 - *Ostbricka med tre olika sorters ost och kex*

DRYCK

Ekologiska viner

La Marouette Viognier 2008, Frankrike, VdPd'Oc

La Marouette Merlot 2008, Frankrike, VdPd'Oc

Mineralvatten eller lättöl

MUSIK

*Sarah Riedel, sång, Joel Wästberg saxofoner,
Rasmus borg, piano och Viktor Skokic, kontrabas
Jonas Schlyter, sång, Dan Lindén, piano*

Brunnsgångarna

Stella Academica

Blåsensemble

Högskolan för scen och musik

Högskolan för scen och musik finns i huset Artisten i centrala Göteborg och är den största av institutionerna inom den Konstnärliga fakulteten vid Göteborgs universitet. Högskolan bildades 1 juli 2005 då Musikhögskolan, Operahögskolan och Teaterhögskolan gick samman. Institutionen utbildar kompositörer, musikalartister, musiker med inriktning på improvisation, komposition, kyrkomusik, klassisk musik och världsmusik, lärare i musik och skapande verksamhet, operasångare och skådespelare och har drygt 600 studenter. Närmare 150 lärare och forskare är anställda. Förutom utbildning, utvecklingsarbete och forskning bedriver Högskolan för scen och musik en omfattande utåtriktad verksamhet med mer än 200 konserter och föreställningar per år – en av de största arrangörerna av musik- och teaterevenemang i Göteborg. Högskolan för scen och musik anordnar och deltar i festivaler, symposier och konferenser i samarbete med andra delar av universitetet samt med kulturinstitutioner i staden.

Studenterna står i centrum vid högskolans offentliga evenemang. Deras redovisningar och examinationer utgör det huvudsakliga utbudet. Genrerna och ensembleryperna är många och växlande; delar av och hela dramatiska och musikedramatiska verk från de sceniska utbildningarna, kamarmusik, jazz- och världsmusikensembler, körer och symfoniorkester, bara för att nämna några. Högskolan för scen och musik ger ut säsongsprogram med cirka 150 evenemang varje år. Därtill kommer lunchmusik och kvällsaktiviteter med kortare framförhållning. Alla evenemang publiceras också på högskolans och universitetets hemsidor.

Studenter från Högskolan för scen och musik medverkar i de akademiska högtiderna vid Göteborgs universitet sedan många år.

Akademiska högtider

CEREMONIMÄSTARE

Mauritz Ljungman

PROJEKTLEDARE

Marie Lowrie

BITRÄDANDE PROJEKTLEDARE

Lotta Lind

ÖVERMARSKALKAR

Jörgen Kyle

Linus Callheim

STUDENTÖVERMARSKALK

Linn Persson

DIRECTOR MUSICES

Håkan Dahl

REDAKTÖR

Eva Lundgren

INTENDENT

Bo Leibratt

IT-UTVECKLARE

Patrice Worth

GÖTEBORGS UNIVERSITET

www.gu.se/akademiska_hogtider